

การประยุกต์การใช้งานตัวแปลงสัญญาณแบบอนาลอกไปสู่แบบดิจิตอล
(PCF8591) เพื่อใช้วัดและควบคุมความชื้นในดิน

8-BIT A/D CONVERTER (PCF8591) APPLICATION FOR SOIL HUMIDITY

MEASUREMENT AND CONTROL

นายมานพ รัตนะ รหัส 46380251
นางสาวศุภลีพร กักดีแก้ว รหัส 46380253

ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์
วันที่รับ 25/พ.ค. 2553 /
เลขทะเบียน 150233X e.2
เลขเรียกหนังสือ 9/5
มหาวิทยาลัยนเรศวร 2549

ปริญนานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปีการศึกษา 2549

ใบรับรองโครงการวิศวกรรม

หัวข้อโครงการ การประยุกต์การใช้งานด้วยแปลงสัญญาณแบบอนาลอกไปสู่แบบดิจิตอล
(PCF8591) เพื่อใช้วัดและควบคุมความชื้นในดิน

ผู้ดำเนินโครงการ	นายมานพ รัตนะ	รหัส 46380251
	นางสาวศุภีพร ภักดีแก้ว	รหัส 46380253
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.อัครพันธ์ วงศ์กังແຂ	
สาขาวิชา	วิศวกรรมคอมพิวเตอร์	
ภาควิชา	วิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์	
ปีการศึกษา	2549	

คณะกรรมการค่าสาร์ มหาวิทยาลัยเรศวร อนุมัติให้โครงการฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
คณะกรรมการสอบโครงการวิศวกรรม

.....ประธานกรรมการ
(ดร.อัครพันธ์ วงศ์กังແຂ)

.....กรรมการ
(ดร.สุรเดช จิตประไภกุลศาลา)

.....กรรมการ
(อาจารย์ศิริพร เดชะศิลารักษ์)

หัวข้อโครงการ	การประยุกต์การใช้งานตัวแปลงสัญญาณแบบอะนาลอกไปสู่แบบดิจิตอล (PCF8591) เพื่อใช้วัดและควบคุมความชื้นในดิน		
ผู้ดำเนินโครงการ	นายมานพ	รัตนะ	รหัส 46380251
	นางสาวศุภลีพร	ภักดีแก้ว	รหัส 46380253
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.อัครพันธ์	วงศ์กังแหห	
สาขาวิชา	วิศวกรรมคอมพิวเตอร์		
ภาควิชา	วิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์		
ปีการศึกษา	2549		

บทคัดย่อ

โครงการนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อสร้างอุปกรณ์วัดและควบคุมความชื้นในดิน โดยใช้งานตัวแปลงสัญญาณแบบอะนาลอกไปสู่แบบดิจิตอล (PCF8591) โดยนำอุปกรณ์ที่สร้างขึ้นมาใช้ในการดูแลรักษาต้นไม้เมื่อคุณไม่มีเวลาในการดูแลต้นไม้ หรือไม่อยู่บ้าน เมื่อความชื้นของดินบริเวณที่ปลูกต้นไม้ต่ำ ว่าต้นไม้จะทำการปล่อยน้ำออกมากเพื่อปรับให้ความชื้นในดินอยู่ในระดับที่กำหนดแล้วจึงหยุดทำงาน

โครงการนี้ได้นำ PCF8591 ซึ่งภายในบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์มีอยู่ 4 พอร์ต มาใช้รับค่าแรงดันไฟฟ้าและส่งเข้าไปประมวลผลภายในชิป MCU เมอร์ P89C51RD2BN ขั้นเอาท์พุตออกทางพอร์ต 8255 เพื่อนำไปใช้ในการควบคุม瓦ล์ว้ำต่อต่อไป โปรแกรมควบคุมใช้ภาษาซีในการเขียนควบคุมอุปกรณ์ทั้งหมด ได้วัดและควบคุมความชื้น ซึ่งสามารถนำมาใช้งานได้จริง

Project	8-bit A/D Converter (PCF8591) Application for Soil Humidity Measurement and Control.		
Name	Mr.Manop Rattana	ID. 46380251	
	Miss Suleeporn Pakdeekaew	ID. 45380079	
Project Advisor	Dr.Akaraphunt Vongkunghae		
Major	Computer Engineering.		
Department	Electrical and Computer Engineering.		
Academic Year	2006		

ABSTRACT

An 8-bit A/D Converter (PCF8591) Application for Soil Humidity Measurement and Control project is created, a simple Soil Humidity Measurement and Control device.

This project used 8-bit A/D Converter (PCF8591) on a microcontroller board, 4 A/D ports are used to take the voltage and send to MCU processor P89C51RD2BN, to 8255 ports for driving indicators or other devices. A software in C programming language is used and embedded in the MCU.

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำโครงการประกวดการใช้งานตัวแปลงสัญญาณแบบนาฬอกไปสู่แบบ
 ดิจิตอล (PCF8591) เพื่อใช้ควบและควบความเร็วในคินสำเร็จคุ้ล่วงไปได้ด้วยดี กีด้วยความ
 เสียสละ ความอนุเคราะห์ และนำใจจากบุคคลหลายฝ่าย โดยทั้งนี้คือผู้จัดทำของขอบพระคุณ
 คณะกรรมการควบคุมโครงการทุกท่านอันได้แก่ ดร.สุรเดช จิตประไภกุลศาลา และอาจารย์ศิริพ
 เศษศิลารักษ์ รวมทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาคือ ดร.อัครพันธ์ วงศ์กังแท ที่กรุณาสละเวลา แนวความคิด
 ประสบการณ์และคำปรึกษาอันเป็นประโยชน์ในการทำโครงการนี้เป็นอย่างยิ่ง^๑
 ขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่เคยอยู่ด้วยกัน ช่วยเหลือและแนะนำ ทั้งในเรื่องการเรียนและการ
 จัดทำโครงการงานในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา นารดา ญาติพี่น้อง ที่ช่วยดูแล เป็นกำลังใจตลอดมา

นานพ รัตนะ^๑
 ศุลีพร ภักดีแก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูป	ซ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขตของโครงการ	2
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	2
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.6 งบประมาณ	3
บทที่ 2 หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การวัดและความคุณความชั้นในดิน	4
2.1.1 ความชื้นของดิน (Soil Moisture)	4
2.1.2 หลักการวัดความชื้น	5
2.1.3 ประสิทธิภาพในการวัดและความคุณความชื้น	5
2.2 หลักการของตัวแปลงสัญญาณแบบอะนาล็อกไปสู่แบบดิจิตอล	6
2.2.1 Analog to Digital Conversion (ADC)	6
2.2.2 ตัวแปลงสัญญาณ	7
2.2.3 ความเที่ยงตรงของวงจร ADC	10
2.2.4 ค่าเวลาในการแปลงสัญญาณ (conversion time)	10
2.3 ข้อมูลเบื้องต้นของ PCF8591	11
2.4 รายละเอียดฟังก์ชันต่างๆ ของ PCF8591	14
2.4.1 ตำแหน่งแอดเดรส	14

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.4.2 ข้อมูลควบคุมของ PCF8591.....	14
2.4.3 ออสซิลเลเตอร์ของ PCF8591.....	15
2.4.4 การอ่านค่าข้อมูลอินพุตของ PCF8591	15
2.4.5 การเขียนข้อมูลไปยังวงจรแปลงสัญญาณดิจิตอลเป็นอนาลอกของ PCF8591..	15
2.5 START-C51 v3.0 Microcontroller Single Board	16
2.6 การติดต่อสื่อสารข้อมูลผ่านระบบบัส I²C	16
2.6.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ I ² C	16
2.6.2 คุณสมบัติโดยทั่วไปของบัส I ² C	17
2.6.3 หลักการทำงานของ I ² C	18
2.6.4 สถานะที่เกิดขึ้นบนบัส I ² C	18
2.6.5 การทำงานบนบัส I ² C	19
2.6.6 การอ้างถึงแบบ 7 บิต (7-bit addressing)	20
2.6.7 การอ้างถึงแบบ 10 บิต	20
2.6.8 การเขียนโปรแกรมติดต่อบัส I ² C.....	21
บทที่ 3 การออกแบบการทดลอง	
3.1 อุปกรณ์	23
3.2 การออกแบบวงจร	23
3.3 การออกแบบโปรแกรม	24
บทที่ 4 การทดลอง	
4.1 ขั้นการทดลอง	27
4.1.1 การจัดเตรียมอุปกรณ์	27
4.1.2 การจัดเตรียมรันโปรแกรม	28
4.1.3 การตั้งค่าระดับความชื้นที่ต้องการ.....	31
4.1.4 ตัวอย่างผลการทดลอง.....	31

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
5.1 สรุปผลการดำเนินโครงการ	36
5.2 ข้อเสนอแนะ	36
เอกสารอ้างอิง	37
ภาคผนวก ก	39
ภาคผนวก ข	51
ประวัติผู้เขียนโครงการ.....	68

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	ตารางขั้นตอนการดำเนินงาน.....	3
4.1	ความสัมพันธ์ระหว่างคืนประเภทต่างๆ และระดับแรงดันไฟฟ้า.....	35

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 แสดงความชื้นที่ระดับต่างๆ	5
2.2 แสดงองค์ประกอบการทำงานของ ADC	7
2.3 แสดงตัวแปลงสัญญาณแบบประมาณค่าใกล้เคียง	9
2.4 แสดงแผนภูมิวิธีการแปลงสัญญาณแบบประมาณค่าใกล้เคียง	10
2.5 แสดงรายละเอียดข้อมูลความคุณที่เขียนลงในรีจิสเตอร์ควบคุมภายในไอซี PCF8591	12
2.6 แสดงคุณลักษณะของ ADC แบบ Single end inputs	12
2.7 Pinning Diagram ของ PCF8591	13
2.8 แสดงบอร์ด START-C51	16
2.9 ผังแสดงการเชื่อมต่อของอุปกรณ์ต่างๆ บนระบบบัส I ² C	17
2.10 การต่อตัว้านทานพูลอปปันสายสัญญาณในระบบบัส I ² C	17
2.11 ໄໂຄະແກຣມເວລາແສດງສະຖານະຕ່າງໆ ໃນບັສ I ² C	19
2.12 ຮູບແບບຂອງข้อมูลກໍາທັນດແວດເຮຣສທີ່ໃຊ້ໃນການຂ້າງລຶງແບບ 7 ບິຕ	20
3.1 แสดงວົງຈຳວັດແລະຄວບຄຸນຄວາມໜື້ນ	24
3.2 แสดงຜັງງານການทำงานຂອງໂປຣແກຣມໂດຍຮວມ	26
4.1 แสดงວົງຈຳວັດແລະຄວບຄຸນຄວາມໜື້ນທີ່ປະກອບເສົ່າງແລ້ວ	27
4.2 ການຕ່ອງຈຳວັດແລະຄວບຄວາມໜື້ນກັນໄນ້ໂຄຣຄອນໂທຣລເດ່ອຮ	28
4.3 ການແສດງພລມີ່ອຮັນໂປຣແກຣມກໍ່ຈຳກັດ	28
4.4 แสดงພລມີ່ອກດ ENT	28
4.5 แสดงພລມີ່ອກດຄີ່ຢີສະດັບຄວາມໜື້ນປິ່ນ 1	29
4.6 แสดงພລມີ່ອກດຄີ່ຢີສະດັບຄວາມໜື້ນຕ້ວສຸດທ້າຍແລ້ວກັດ ENT	29
4.7 แสดงພລມີ່ອພອຣຕົນນີ້ນີ້ໄດ້ຕ່ອງໃຊ້ງານ	29
4.8 แสดงພລມີ່ອມີກົດໝາຍເລີ່ມພອຣຕົດ	29
4.9 แสดง LED ສີເຈິ້ວພອຣຕົດທີ່ 1 ແລະ 2 ເມື່ອຄວາມໜື້ນໃນດິນຕໍ່ກ່າວ່າທີ່ຕັ້ງໄວ້	29
4.10 แสดง LED ສີເຫຼືອງເມື່ອມີການຕ່ອງພອຣຕົດ 1, 2 ແລະ 3 ເພື່ອໃຊ້ງານ	29
4.11 ຄໍາຮັບແຮງດັນໄຟໄໝຂອງດິນແໜ້ງທີ່ໄຟຟ່ານການຕາກແດດ	32
4.12 ຄໍາຮັບແຮງດັນໄຟໄໝຂອງດິນແໜ້ງ ເມື່ອເດີນນຳ 2 ລູກນາສກ໌ເໜີມຕົມຕຽມ	32
4.13 ຄໍາຮັບແຮງດັນໄຟໄໝຂອງດິນແໜ້ງ ເມື່ອເດີນນຳ 4 ລູກນາສກ໌ເໜີມຕົມຕຽມ	32
4.14 ຄໍາຮັບແຮງດັນໄຟໄໝຂອງດິນແໜ້ງ ເມື່ອເດີນນຳ 6 ລູກນາສກ໌ເໜີມຕົມຕຽມ	33

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่		หน้า
4.15	ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าของคินแท้ เมื่อเติมน้ำ 8 ลูกบาศก์เซนติเมตร.....	33
4.16	ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าของคินแท้ เมื่อเติมน้ำ 10 ลูกบาศก์เซนติเมตร.....	33
4.17	ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าของคินแท้ เมื่อเติมน้ำ 12 ลูกบาศก์เซนติเมตร.....	34
4.18	ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าของคินแท้ เมื่อเติมน้ำ 14 ลูกบาศก์เซนติเมตร.....	34
4.19	ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าของคินแท้ เมื่อเติมน้ำ 16 ลูกบาศก์เซนติเมตร.....	34
1	ทดสอบหน้าต่างเมื่อเปิดโปรแกรม Keil Evaluation Version 7.0	39
2	ทดสอบวิธีสร้างโปรเจ็คใหม่	40
3	ทดสอบหน้าต่างเพื่อให้ตั้งชื่อ โปรเจ็ค	40
4	ทดสอบหน้าต่างให้ใส่ชื่อและทำการบันทึก โปรเจ็ค	41
5	ทดสอบการเลือกชนิดของซีพียู	42
6	ทดสอบการเลือกเบอร์ของ ไอซีที่เป็นซีพียู	42
7	ทดสอบหน้าต่างตามการเรียกไฟล์ Startup.A51	43
8	ทดสอบหน้าต่างที่ใช้ในการเขียน โปรแกรม	44
9	ทดสอบการบันทึกไฟล์ที่มีนามสกุลเป็น .C	44
10	ทดสอบการเพิ่มไฟล์ .C เข้าไปใน โปรเจ็ค	45
11	ทดสอบการเลือกไฟล์เพื่อเพิ่มเข้าไปใน โปรเจ็ค	46
12	ทดสอบขั้นตอนการกำหนดเอาท์พุตของไฟล์ให้เป็น .HEX	46
13	ทดสอบการกำหนด Output เป็น HEX File	47
14	ทดสอบการคอมไพล์ โปรแกรม	48
15	ทดสอบการตรวจสอบหน่วยความจำภายในบอร์ด	48
16	ทดสอบการถ่ายหน่วยความจำ	49
17	ทดสอบขั้นตอนการตั้งค่าบอร์ดเพื่อดาวน์โหลด โปรแกรม	49
18	ทดสอบการเลือกพอร์ตในการส่งข้อมูล	49
19	ทดสอบการเลือกอัตราการส่งข้อมูลและการส่งข้อมูลลงบอร์ด	50

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและยังคงเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับประเทศไทยมากที่สุด ซึ่งการเกษตรในปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีและเครื่องทุนแรงต่างๆ เข้ามายังในการทำเกษตรกันอย่างแพร่หลาย การใช้เทคโนโลยีอันรวมไปถึงปัจจัยภายนอกในการปลูกพืชด้วย เช่น การควบคุมอุณหภูมิ การควบคุมปริมาณธาตุอาหารในดิน การควบคุมความชื้นในครด- เปสดองดิน การควบคุมปริมาณและความเข้มของแสง และการควบคุมความชื้นในดิน เป็นต้น

การควบคุมความชื้นในดินเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตของพืชและการให้ผลผลิตทางการเกษตรเป็นอย่างมาก เพราะพืชต้องใช้น้ำในการกระบวนการหายใจและแลกเปลี่ยนกําชันเป็นกระบวนการที่ทำให้พืชเจริญเติบโต จนเห็นได้ว่าถ้าหากพืชขาดธาตุอาหารก็อาจจะยังมีชีวิตอยู่ได้ แต่ถ้าขาดน้ำพืชก็จะ死掉และตายในที่สุด พืชแต่ละชนิดจะต้องการปริมาณของน้ำต่างกัน ปริมาณความชื้นในดินที่พืชแต่ละชนิดต้องการก็ย่อมแตกต่างกัน การประยุกต์ใช้ 8-bit A/D converter (PCF8591) ในบอร์ด MCS-51 เพื่อวัดและควบคุมปริมาณความชื้นภายในดินจะช่วยได้มากกับพืชที่ต้องการน้ำอย่างเพียงพอและสม่ำเสมอ การที่เกษตรกรคนนี้น้ำอาจขาดไม่เพียงพอ กับพืชต้องการ สภาพภูมิประเทศและสภาพดินที่แตกต่างกันนั้นทำให้น้ำซึ่งผ่านผิวดินลงไประดับน้ำอย่างลึกซึ้ง ไม่สามารถดูดซึมน้ำได้แล้ว ทำให้พืชขาดน้ำอย่างมาก

โครงการนี้จึงมุ่งเน้นที่จะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการช่วยและอานวยความสะดวกในการปลูกพืช น้ำซึ่งเป็นตัวช่วยลดภัยแล้งร้าวร้าวต่างๆภายในดิน เมื่อพืชได้รับปัจจัยต่างๆในการการสังเคราะห์แสงเพื่อสร้างอาหารอย่างเหมาะสมและเพียงพอแล้ว ผลผลิตทางการเกษตรย่อมเพิ่มขึ้นและมีคุณภาพตามต่อความต้องการของตลาด ถ้ามีอุปกรณ์วัดและควบคุมความชื้นนี้ เกษตรกรก็ไม่ต้องก่อรายจ่ายเพิ่มเติมอีกทางหนึ่งได้

1.2 ວັດຖຸປະສົງຄໍ

- เพื่อศึกษาการเชื่อมต่อและการประยุกต์ใช้งานตัวแปลงสัญญาณ
  - เพื่อเข้าใจหลักการพื้นฐานของโปรแกรมและพัฒนาให้สามารถควบคุม

ไม่proccon โทรลเลอร์ในงานวัสดุและงานควบคุมอัตโนมัติได้

- เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการออกแบบวงจรและประยุกต์ใช้งานวัดและความคุม
  - เพื่อสามารถติดตามความเคลื่อนไหวและตรวจสอบหาความรู้ในเรื่องระบบควบคุมอัตโนมัติ
  - เพื่อพัฒนาและส่งเสริมทางด้านการเกษตรให้มีความก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพ
  - เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการนำซอฟแวร์และฮาร์ดแวร์ ให้ทำงานร่วมกันได้

อย่างสอดคล้อง

1.3 ขอบเขตของโครงการ

1. ออกแบบโปรแกรมและวางแผนจัดความชี้แจงเพื่อป้องกันสัญญาณให้กับตัวแปลงสัญญาณของน้ำโลกเป็นคิจitol เพื่อนำมาใช้ในการวัดและควบคุมความชื้นภายในดิน สำหรับใช้ในการคุณภาพและการรักษาความชื้นในดิน
  2. ศึกษาหลักการที่น่าจะนำมาใช้เป็นตัวระบุค่าความชื้นภายในดิน

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ตารางที่ 1.1 บันทึกการดำเนินงานโครงการเครื่องวัดและควบคุมความชื้น

กิจกรรม	ปี 2548		ปี 2549									
	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
4. ทดสอบการวัดและควบคุม ความชื้นในดิน และบันทึกผล												
5. ทำการปรับปรุงและแก้ไขปัญหา												
6. จัดทำรายงาน												

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- มีความรู้ในการเชื่อมต่อและการประยุกต์ใช้งานตัวแปลงสัญญาณของนาฬิกาเป็นคิจ托ล
- สามารถสร้างโปรแกรมให้สามารถควบคุมในโครคอนโทรลเลอร์ในงานวัดและควบคุมได้
- ทราบความเคลื่อนไหวและความรู้ในเรื่องระบบควบคุมอัตโนมัติ
- พัฒนาและส่งเสริมทางด้านการเกษตรให้มีความก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพ
- มีความรู้ความสามารถในการนำซอฟแวร์และฮาร์ดแวร์มาทำงานร่วมกันได้ และได้ชิ้นงานออกแบบเครื่องวัดและควบคุมความชื้นในดิน

1.6 งบประมาณ

วงจรและอุปกรณ์	1,000	บาท
หนังสือและเอกสาร	1,000	บาท
ทำรูปเล่มรายงาน	700	บาท
อุปกรณ์อื่นๆ	500	บาท
รวมทั้งสิ้น	3,200	บาท

บทที่ 2

หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 การวัดและความชื้นในดิน

2.1.1 ความชื้นของดิน (Soil Moisture)

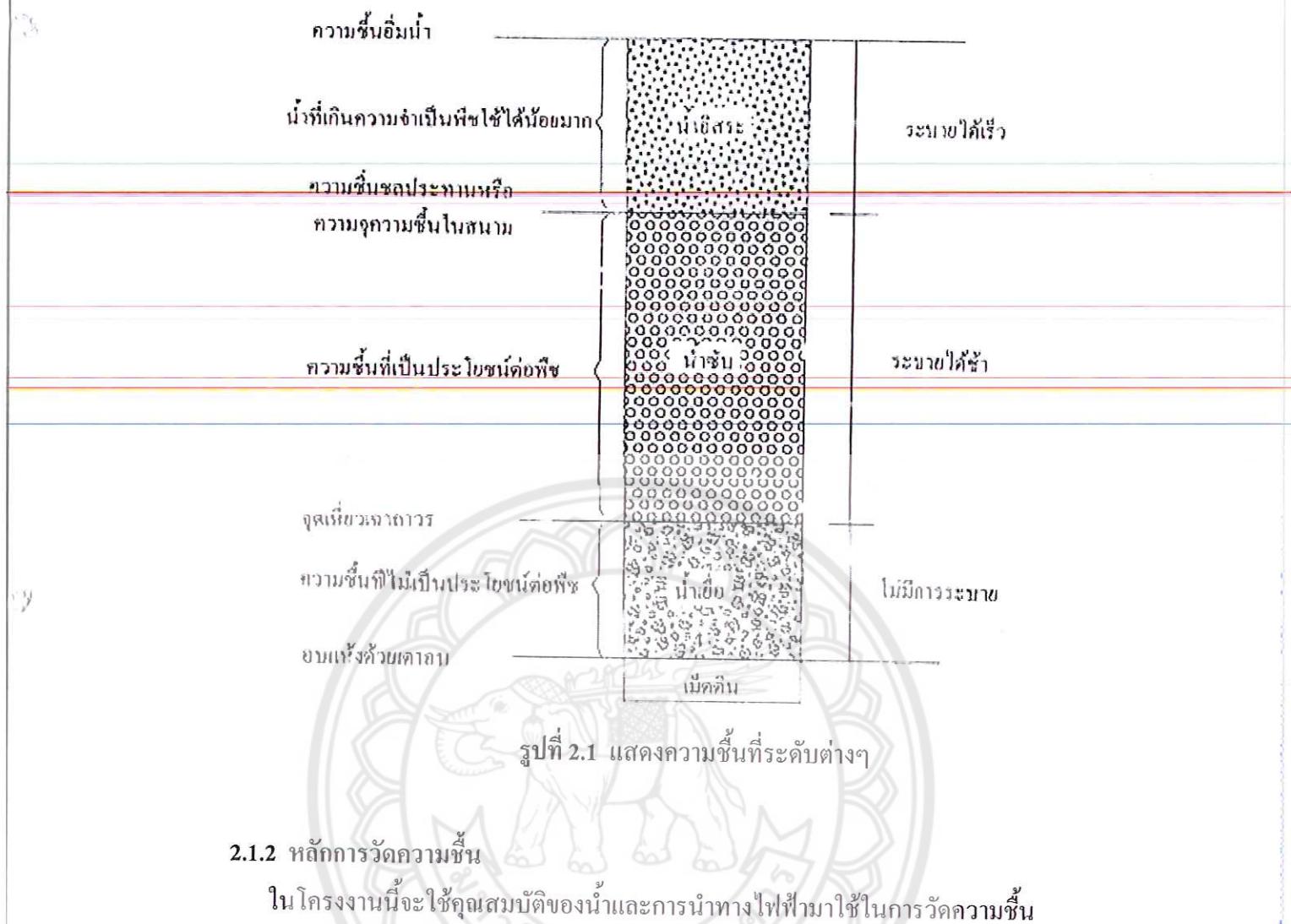
ความชื้นของดินในที่นี่หมายถึง น้ำในดินเท่านั้น ซึ่งแบ่งได้เป็น 4 ประเภท [1] ดังนี้

1. ความชื้นอิ่มน้ำ (Saturation) คือปริมาณน้ำในดินที่อยู่ในช่องว่างระหว่างเม็ดดินทั้งหมด ทั้งช่องว่างขนาดเล็กและช่องว่างขนาดใหญ่ ถ้าดินระบายน้ำได้ดี น้ำที่อยู่ในช่องว่างขนาดใหญ่ก็จะเคลื่อนที่สู่เมืองล่างด้วยแรงดึงดูดของโลกภายในระยะเวลาสั้น

2. ความชื้นชลประทานหรือความชื้นในสนาม (Field Capacity) คือปริมาณน้ำในดิน ที่เหลือหลังจากน้ำอิสระถูกระบายนอกจากช่องว่างขนาดใหญ่หมดแล้ว หรือปริมาณน้ำสูงสุดที่ดินสามารถดูดยึดไว้ได้จากแรงดึงดูดของโลก (มีน้ำซับและน้ำเยื่อ) จึงทำให้ช่องว่างขนาดเล็กมีน้ำอยู่ตื้น และช่องว่างขนาดใหญ่มีอากาศอยู่เต็ม ระดับความชื้นชลประทานเป็นระดับความชื้นในดินที่เป็นประโยชน์ต่อพืชสูงสุด คือรากพืชสามารถดูดนำไปใช้และอยู่ในดินได้นานพอที่พืชจะดูดไปใช้ได้เพียงพอ

3. ความชื้นจุดเหี่ยວถาวร (Permanent Wilting Point) คือปริมาณน้ำในดิน ที่พืชไม่สามารถดูดใช้ได้เพียงพอ กับการพยายามน้ำ ถ้าหากไม่ได้รับน้ำเพิ่ม พืชก็จะเริ่มเหี่ยວถาวร เรียกว่าเป็นความชื้นที่จุดเหี่ยວถาวร ก่อนที่พืชจะเหี่ยວถาวร พืชจะเกิดอาการเหี่ยวถาวรได้หลายครั้ง โดยเฉพาะวันที่มีอากาศร้อนจัด มีความชื้นอากาศต่ำ มีลมแรง พืชใบบางและใบกว้าง ทำให้มีการพยายามน้ำออกทางใบมาก เมื่อมากกว่าอัตราการดูดน้ำจากดิน พืชก็จะเหี่ยวถาวร แต่เมื่ออากาศเย็นลงพืชจะสดชื่นเข่นเดิน

4. ความชื้นเมื่อบาบแห้ง คือปริมาณน้ำในดินหลังจากถูกอบไว้ที่อุณหภูมิ $105-110^{\circ}\text{C}$ นานกว่า 15 ชั่วโมง จนไม่มีน้ำระเหยออกจากดิน ถือว่าดินในสภาพนี้มีค่าแรงดึงความชื้นไม่น้อยกว่า 10,000 บาร์ และจะใช้น้ำหนักดินบนแห้งเป็นหลักสำหรับคำนวณหาค่าต่างๆ

2.1.2 หลักการวัดความชื้น

ในโครงการนี้จะใช้คุณสมบัติของน้ำและการนำทางไฟฟ้ามาใช้ในการวัดความชื้น กล่าวคือ ถ้าในเดือนมีความชื้นมาก ก็จะมีปริมาณน้ำในเดือนมาก ทำให้การนำไฟฟ้าเป็นไปได้ดี แต่ถ้าหากเดือนแห้ง การนำไฟฟ้าก็จะน้อย โดยจะนำข้อมูลน้ำที่เป็นทองแดงสองอันเดียบลงไปในเดือนและใช้สายไฟเป็นตัวเชื่อมต่อในการส่งกระแสไฟฟ้าเข้าวงจรวัดและควบคุมความชื้น สำหรับนำไปประมวลผลและส่งสัญญาณไปควบคุมหัวจ่ายน้ำต่อไป

2.1.3 ประสิทธิภาพในการวัดและความคุมความชื้น

- สามารถใช้ตรวจสอบสภาพของเดือนได้ โดยจะทราบได้ทันทีว่า ในขณะนี้เดือนมีสภาพเป็นอย่างไร เช่น มีสภาพชื้นและหรือว่าแห้งจนเกินไป เป็นต้น
- สามารถแสดงผลออกมาก เพื่อให้ทราบว่าตอนนี้เดือนมีสภาพเป็นอย่างไร และทำการปรับปรุงความชื้นในเดือนก่อนที่จะทำการเพาะปลูกต้นไม้
- สามารถเป็นเครื่องมือสำหรับใช้ในการบำรุงรักษาต้นไม้ โดยการแสดงผลในรูปของ 7-Segment ว่าขณะนี้เดือนมีสภาพเป็นอย่างไร ควรจะคน้ำต้นไม้ได้หรือยัง หรือว่าชื้นไปจนอาจทำให้รากเน่า [2]

2.2 หลักการของตัวแปลงสัญญาณแบบอะนาลอกไปสู่แบบดิจิตอล

ในโครงการนี้เราเลือกใช้ตัวแปลงสัญญาณแบบอะนาลอกไปสู่ดิจิตอลสัญญาณที่ใช้ในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มี 2 ชนิด [3] คือ สัญญาณอะนาลอกและสัญญาณดิจิตอล สัญญาณอะนาลอกจะใช้ในอุปกรณ์ทั่วๆ ไปและใช้ในการควบคุมแบบเก่า ปัจจุบันไม่โครงการโทรศัพท์มือถือเป็นที่นิยมมาก เนื่องจากทำได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น ใน การควบคุมนั้นเราจำเป็นต้องใช้สัญญาณดิจิตอลในการติดต่อกับในโครงการโทรศัพท์หรือในโครงการโทรศัพท์แต่ในความเป็นจริงเราต้องใช้สัญญาณอะนาลอกในการควบคุม ดังนั้นเราจึงจำเป็น ต้องมีการเปลี่ยนสัญญาณอะนาลอกเป็นสัญญาณดิจิตอล แล้วจึงนำสัญญาณนั้นเข้ามาสู่ในโครงการโทรศัพท์หรือในโครงการโทรศัพท์ เพื่อใช้ควบคุมระบบต่อไป เมื่อสัญญาณอะนาลอกนั้นมีความแน่นอนและแม่นยำสูง แต่สัญญาณอะนาลอกนั้นก็ควบคุมได้ยาก เนื่องจากในสภาพแวดล้อม มีสัญญาณรบกวนอยู่มาก (noise) และการที่จะทำให้การควบคุมแบบอะนาลอก มีความสามารถควบคุม เท่ากับการควบคุมแบบดิจิตอลนั้นทำได้ยาก เนื่องจากวงจรควบคุมแบบอะนาลอกจะต้องมีความซับซ้อนสูง อย่างไรก็ตาม สัญญาณดิจิตอลก็ไม่สามารถทดแทนความละเอียดของสัญญาณอะนาลอกได้อย่างสมบูรณ์ แต่ทำให้การควบคุมนั้นทำได้ง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น

ในส่วนนี้เป็นการแปลงสัญญาณอะนาลอกที่รับมาจากหัววัดความชื้นให้เป็นสัญญาณทางดิจิตอล เพื่อส่งให้ชิปยูรับไปประมวลผลอีกทีหนึ่ง ในการทำงาน ADC (Analog to Digital Converter) จะมีไอซีสำหรับวงจรนี้ให้เลือกใช้หลายเบอร์ ในส่วน ADC ของระบบควบคุมความชื้น ด้วย ในโครงการโทรศัพท์ ได้เลือกใช้ไอซีเบอร์ PCF8591 มาทำเป็นดิจิตอลโวลต์มิเตอร์ (digital voltmeter) จากหัววัดความชื้น

การแปลงสัญญาณอะนาลอกเป็นสัญญาณดิจิตอลมีประโยชน์มากในการควบคุมอุปกรณ์ สวิตช์ ซึ่งมีลักษณะการแปลงสัญญาณได้หลากหลาย แต่ละวิธีจะมีอัตราเร็วที่ต่างกัน ความรวดเร็วในการทำงาน และการใช้อุปกรณ์ชาร์คแวร์ต่างกันด้วย ทำให้ขนาดและราคาต่างกัน ขึ้นกับความต้องการของผู้ใช้ที่จะต้องเลือกให้เหมาะสมกับงานที่ใช้ และงบประมาณที่มีอยู่ ชิปเบอร์ PCF8591 เป็น A/D ขนาด 8 บิต 4 ช่อง และ D/A 8 บิต 1 ช่อง สามารถต่อใช้งานเพื่อการทดลองโดยใช้พอร์ท 4 A/D, 1 D/A ได้ทันที

2.2.1 Analog to Digital Conversion (ADC)

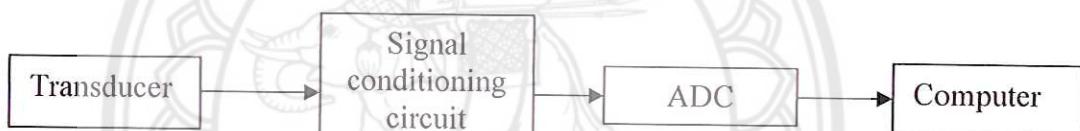
เหตุการณ์ต่างๆ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมักจะเป็นเหตุการณ์อะนาลอกเป็นส่วนใหญ่ดังนี้ สัญญาณต่าง ๆ ที่ส่งออกมานี้เป็นสัญญาณอะนาลอกด้วย แต่ในตัวเครื่องคอมพิวเตอร์จะมีลักษณะการทำงานของมันเป็นแบบดิจิตอล คือ มีแรงดันไฟฟ้าในสี่อ ข้อมูลที่แน่นอน คือ '0' และ '1' ดังนั้นมือเหตุการณ์หรือสัญญาณที่ส่งเข้ามาที่คอมพิวเตอร์มีลักษณะเป็นสัญญาณอะนาลอก จึงต้องมีตัวที่เป็นตัวแปลงสัญญาณช่วยอีกขั้นหนึ่ง

2.2.2 ตัวแปลงสัญญาณ

การเชื่อมต่อเหตุการณ์แบบอะนาลอกที่อยู่แล้วล้อมเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ จำเป็นจะต้องมีตัวกลางในการแปลงเหตุการณ์อะนาลอกให้เป็นสัญญาณทางอิเล็กทรอนิกส์ ตัวแปลงดังกล่าวเรียกว่า“ทรานส์ดิวเซอร์” (Transducer) [4] การที่จะทำให้คอมพิวเตอร์เชื่อมต่อเข้ากับเหตุการณ์อะนาลอกโดยตรงนั้นไม่ได้ เราไม่สามารถเชื่อมต่อค่าความชื้นเข้ากับคอมพิวเตอร์ได้ จึงจำเป็นต้องใช้ตัวแปลงสัญญาณค่าความชื้นนั้นเป็นสัญญาณทางอิเล็กทรอนิกส์ saja ได้เป็นสัญญาณอะนาลอกที่มีค่าสัมพันธ์กับค่าความชื้นนั้น และทำการแปลงสัญญาณอะนาลอกให้เป็นดิจิตอลอีกรึ โดยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ จึงสามารถนำค่าความร้อนดังกล่าวเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ได้ ดังรูปที่ 2.2

สัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้กันอยู่ทั่วไป แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สัญญาณแบบอะนาลอก : ซึ่งแย่มพิจิตร มีค่าอยู่ระหว่างระดับสัญญาณสูงสุดกับระดับสัญญาณข้างลง
2. สัญญาณดิจิตอล : ซึ่งมีระดับสัญญาณหลายระดับที่ถูกแทนด้วยเลขฐานสอง (binary)

รูปที่ 2.2 แสดงองค์ประกอบการทำงานของ ADC

วงจร ADC แบบพื้นฐานที่ใช้กันอยู่มีหลายประเภทด้วยกัน PCF8591 เป็นตัวแปลงสัญญาณแบบประมาณค่าไกล์เคียง (Successive Approximation ADC) [5] วงจร ADC แบบนี้จะใช้รีจิสเตอร์ฐานสองหรือใบนาเร็วจิสเตอร์ในการส่งข้อมูลดิจิตอลของวงจร DAC (Digital to Analog Converter) ภายใน แต่ละบิตของรีจิสเตอร์จะเชตและรีเซตโดยการควบคุมจากวงจรควบคุม ต่อไปจะอธิบายการทำงานของ ADC แบบนี้ไปทีละขั้นตอนจากรูปที่ 2.3 ดังนี้

กำหนดแรงดันอะนาลอกอินพุต (V_{in}) มีค่า 4V ($V_{ref} = 5V$)

1. ส่งสัญญาณเริ่มต้นการทำงาน (start converter) มากับเซสชันไฟล์แลปพร็อกซิเมชันรีจิสเตอร์
2. ขณะนี้สถานะของรีจิสเตอร์จะไม่ว่าง (busy) สัญญาณนาฬิกาลูกแรกถูกส่งเข้ามาเพื่อกำหนดให้ค่าของรีจิสเตอร์เท่ากับ 00000000
3. เอาท์พุตของ DAC จะเป็น 0V ส่งไปในวงจรปรีบินเทียน เพื่อปรีบินเทียนกับ V_{in} ในขณะนี้จะได้อเอาต์พุตเท่ากับ 0V กำหนดเป็นลอจิก “0”

4. เมื่อสัญญาณนาฬิกาสูกต่อไปเข้ามา จะทำการเซตบิต MSB (Most Significant Bit) ของรีจิสเตอร์เป็น “1”

5. ในกรณีนี้เป็น ADC ขนาด 8 บิตดังนั้นการที่บิต MSB เซตจะทำให้วงจร DAC แปลงค่าเป็นแรงดัน $128 \times 0.0195 = 2.496V$ เมื่อนำไปเปรียบเทียบที่วงจรเปรียบเทียบแรงดัน แต่ก็ยังน้อยกว่า Vin ดังนั้นเอาต์พุตของวงจรเปรียบเทียบยังคงเป็น “0” ทำให้รีจิสเตอร์บังคับค่าบิต MSB ให้เป็น “1” ต่อไป

6. ต่อมานะบิต B6 (ถัดจากบิต MSB 1 บิต เนื่องจากมี 8 บิต กำหนดค่าบิต MSB = B7) จะเซตซึ่งจะมีค่าเท่ากับ $64 \times 0.0195 = 1.248V$ นำไปรวมกับค่าของบิต MSB ที่มีอยู่ $2.496V$ จะได้ $3.744V$ นำไปเปรียบเทียบกับ Vin ก็ยังน้อยกว่า รีจิสเตอร์จึงยังคงค่า B6 ไว้ที่ “1” เช่นกัน

7. ต่อมานะบิต B5 จะเซตทำให้แรงดันเอาต์พุตมา DAC กลายเป็น $(128+64+32) \times 0.0195 = 4.368V$ ซึ่งมากกว่า Vin ทำให้วงจรเปรียบเทียบเกิดการเปลี่ยนสถานะเป็น “1” ซึ่งจะส่งสัญญาณมาควบคุมให้ B5 กลายเป็น “0”

8. ต่อมานะบิต B4 จะเซตทำให้แรงดันเอาต์พุตมา DAC กลายเป็น $(128+64+0+16) \times 0.0195 = 4.056V$ ซึ่งมากกว่า Vin ทำให้วงจรเปรียบเทียบเกิดการเปลี่ยนสถานะเป็น “1” ซึ่งจะส่งสัญญาณมาควบคุมให้ B4 กลายเป็น “0”

9. ต่อมานะบิต B3 จะเซตทำให้แรงดันเอาต์พุตมา DAC กลายเป็น $(128+64+0+0+8) \times 0.0195 = 3.9V$ ซึ่งน้อยกว่า Vin รีจิสเตอร์จึงยังคงค่า B3 ไว้ที่ “1”

10. ต่อมานะบิต B2 จะเซตทำให้แรงดันเอาต์พุตมา DAC กลายเป็น $(128+64+0+0+8+4) \times 0.0195 = 3.978V$ ซึ่งน้อยกว่า Vin รีจิสเตอร์จึงยังคงค่า B2 ไว้ที่ “1”

11. ต่อมานะบิต B1 จะเซตทำให้แรงดันเอาต์พุตมา DAC กลายเป็น $(128+64+0+0+8+4+2) \times 0.0195 = 4.017V$ ซึ่งมากกว่า Vin ทำให้วงจรเปรียบเทียบเกิดการเปลี่ยนสถานะเป็น “1” ซึ่งจะส่งสัญญาณมาควบคุมให้ B1 กลายเป็น “0”

12. เมื่อบิต LSB (Least Significant Bit) ถูกเซต ทำให้แรงดันเอาต์พุตมา DAC กลายเป็น $(128+64+0+0+8+4+0+1) \times 0.0195 = 3.9975V$ นำไปเปรียบเทียบกับ Vin ปรากฏว่าน้อยกว่า Vin ทำให้ที่บิต B0 หรือ LSB มีค่าเป็น “1”

13. ขณะนี้ทุกบิตในรีจิสเตอร์ถูกนำมาแปลงค่าเรียบร้อยแล้ว ทำให้สถานะของรีจิสเตอร์กลับมาเป็น “พร้อมทำงาน (ready)”

14. ข้อมูลดิจิตอลที่ได้จากการ ADC แบบนี้ จะมีค่า 11001101_2 , หรือ $3.9975V$ ซึ่งใกล้เคียงกับ Vin 4V มากรสุด ถ้าหากรีจิสเตอร์มีจำนวนบิตมากกว่านี้ ความละเอียดของข้อมูลที่แปลงได้จะมีความใกล้เคียงมากขึ้น ช่วงเวลาของการแปลงสัญญาณจะเริ่มต้นขึ้นตั้งแต่สัญญาณนาฬิกาสูกแรกถูกส่งเข้าไปเครื่มระบบไปจนถึงเมื่อสภาวะของ รีจิสเตอร์กลับมาเป็น “พร้อมทำงาน” อีกครั้งหนึ่งซึ่งจะต้องใช้จำนวนสัญญาณนาฬิกาเท่ากับ $n+1$ พลัสด์ โดย n เท่ากับจำนวนบิตของรีจิสเตอร์

ดังนั้นถ้าหาก ADC แบบชักเชสซีฟเօปพรีอคชิเมชั่นขนาด 8 บิต ตามตัวอย่างที่อธิบายมา นี้ใช้สัญญาณนาฬิกาความถี่ 1.25 MHz เวลาที่ใช้ทั้งหมดในการแปลงสัญญาณจะคำนวณได้ดังนี้

1. คำนวณความเวลาของสัญญาณนาฬิกา

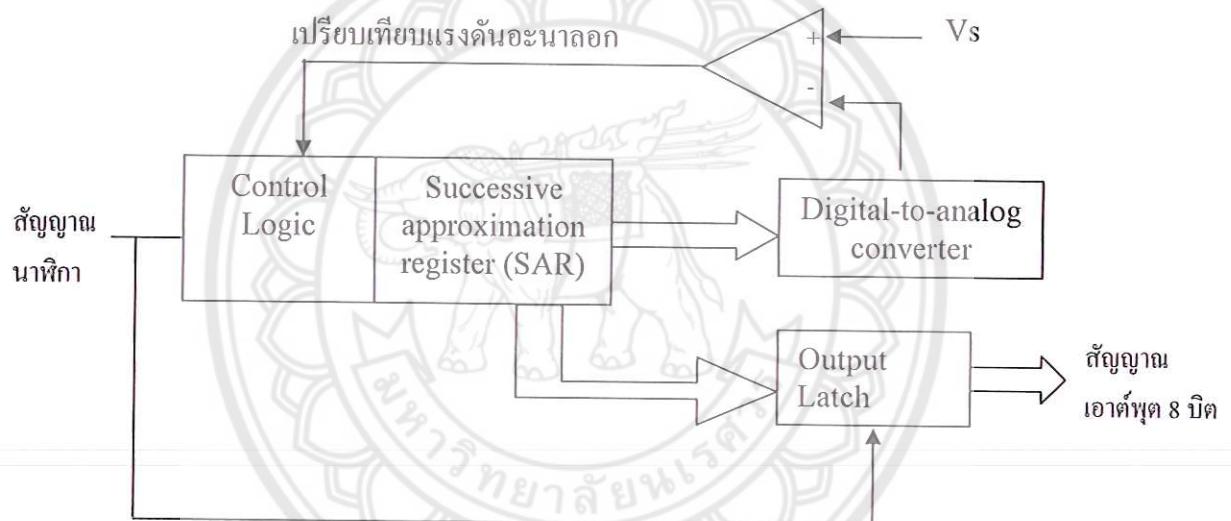
$$f_{clk} = 1.25 \text{ MHz} = 1.25 \times 10^6$$

$$T = 1 / (1.25 \times 10^6) = 0.8 \text{ ไมโครวินาที}$$

2. จำนวนสัญญาณนาฬิกาทั้งหมดที่ใช้ในการแปลงเท่ากับ $n+1$, n มีค่าเท่ากับ 8 เนื่องจากมี จำนวนสัญญาณนาฬิกาที่ใช้ทั้งหมดจึงเท่ากับ $8+1 = 9$

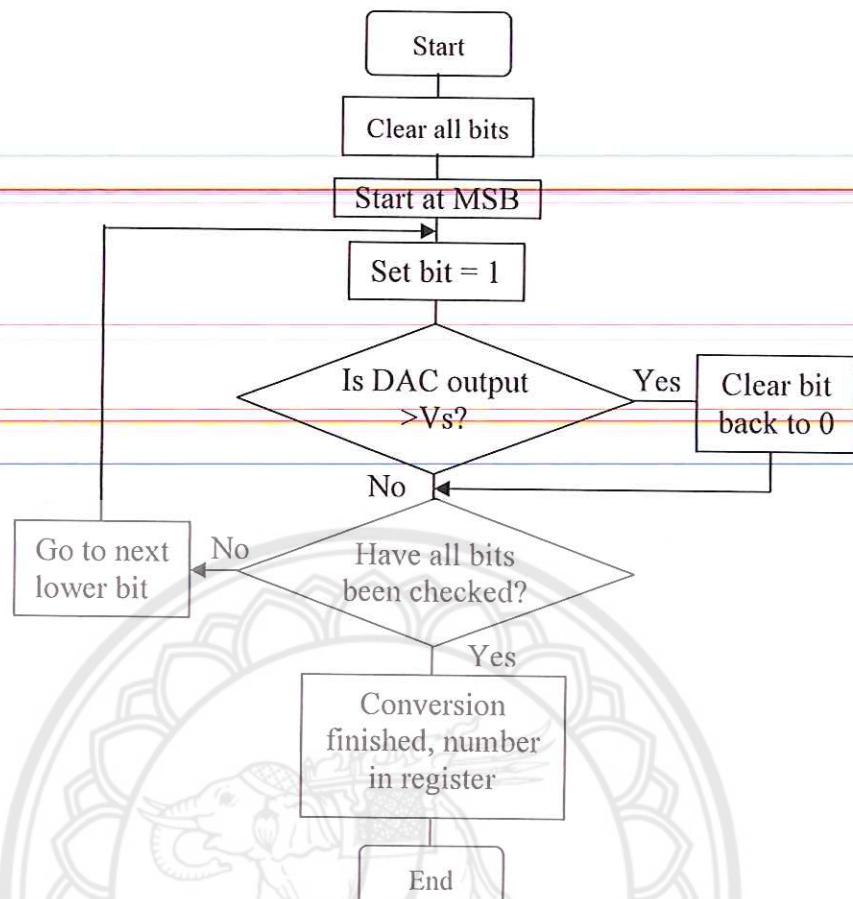
3. เวลาทั้งหมดที่ใช้เท่ากับ $9 \times 0.8 = 7.2 \text{ ไมโครวินาที}$

จะเห็นว่าจริงๆ ADC แบบชักเชสซีฟเօปพรีอคชิเมชั่นมีความเร็วในการทำงานสูง พอสมควรแนะนำอย่างยิ่งในการนำไปใช้กับในโกรคอนโทรลเลอร์ขนาดกลางอย่าง MCS-51

รูปที่ 2.3 แสดงตัวแปลงสัญญาณแบบประมาณค่าไกล์เคียง [6]

จากคำอธิบายวิธีการแปลงสัญญาณที่แบบประมาณค่าไกล์เคียง เราสามารถนำมาเขียนเป็น แผนภูมิ (Flow chart) ได้ดังรูปที่ 2.4

รูปที่ 2.4 แสดงแผนภูมิวิธีการแปลงสัญญาณแบบประมาณค่าไกล์เคียง [7]

2.2.3 ความเที่ยงตรงของวงจร ADC

เป็นการเปรียบเทียบแรงดันอะนาล็อกของวงจร ADC กับแรงดันที่ควรจะเกิดขึ้นจริง ยกตัวอย่างที่ข้อมูลดิจิตอลสูงสุดของวงจร ADC ขนาด 8 บิต เมื่อเทียบเป็นแรงดันอะนาล็อกควรจะเท่ากับ 5.0000 V แต่จากการคำนวณในตัวอย่างก่อนหน้านี้ที่ถ้าทั้ง 8 บิตเป็นล็อกจิก '1' แล้วจะได้ค่าแรงดัน 4.9804 V นั่นคือเกิดความผิดพลาดไป -0.0195 V หรือ 1.95 mV แต่การบวกค่าความเที่ยงตรงของวงจร ADC มีกระบวนการเป็นจำนวนที่เทียบกับ VLSB (Volt Least Significant Bit) ดังนั้น ในวงจร ADC ขนาด 8 บิต ที่ยกเป็นตัวอย่างนี้จึงมีค่าความเที่ยงตรง (หรือบางที่เรียกเป็นค่าความผิดพลาด) เป็น $\pm 1/2 \text{ LSB}$

2.2.4 ค่าเวลาในการแปลงสัญญาณ (conversion time)

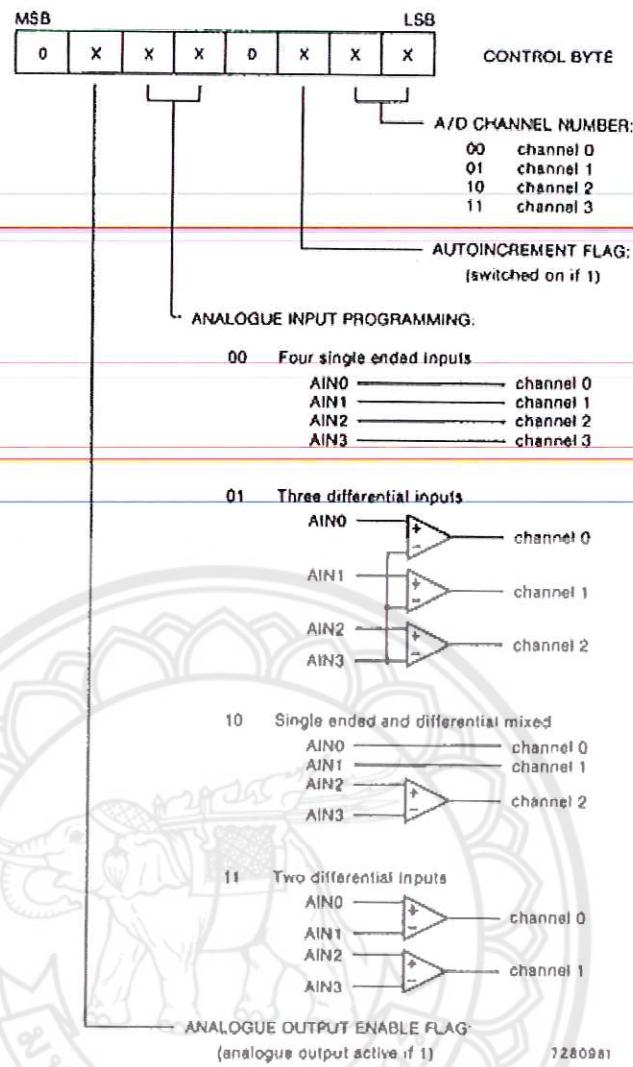
เป็นค่าของเวลาทั้งหมดที่วงจร ADC แบบวงจรรับส่งแบบปรับรับค่าอย่างต่อเนื่องใช้ในการแปลงสัญญาณอะนาล็อกเป็นดิจิตอลจนเสร็จสิ้น พารามิเตอร์ตัวนี้มักจะปรากฏในคุณสมบัติของไอซีที่ทำงานเป็นวงจร ADC เมื่อไอซีแปลงสัญญาณเสร็จสิ้นลง จะส่งสัญญาณที่เรียกว่า EOC (End of conversion) ออกมานะ ค่าเวลาในการแปลงสัญญาณของวงจร ADC จะขึ้นอยู่กับจำนวนบิต

ของวงจร, ค่าความถี่ของสัญญาณนาฬิกาที่ใช้ในการแปลงสัญญาณและขนาดของสัญญาโนะนาลอกอินพุต

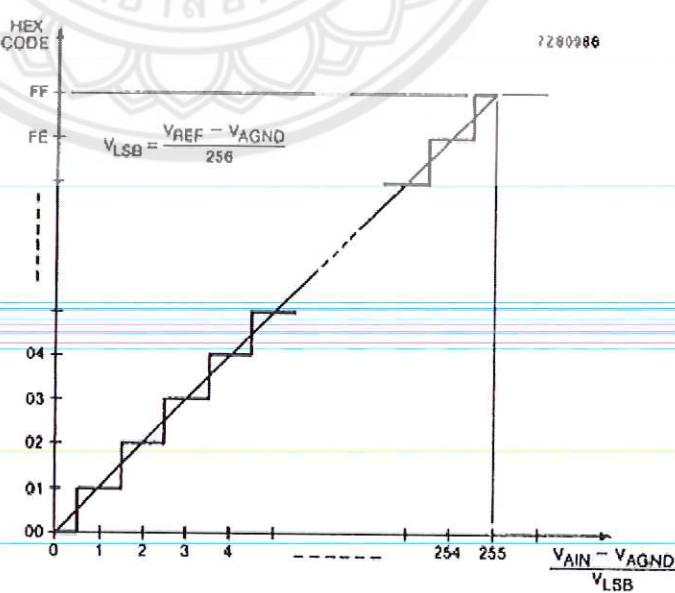
2.3 ข้อมูลเบื้องต้นของ PCF8591

ในการทดลองนี้จะใช้ไอซี ADC ที่มีความสามารถสูงเบอร์ PCF8591 เนื่องจากในตัวมันมีวงจร ADC แบบปรับค่าอย่างต่อเนื่องขนาด 8 บิต สูงถึง 4 ช่อง ทั้งยังมีวงจร DAC อีก 1 ช่องด้วยระบบการเชื่อมต่อเป็นแบบบัส I²C ทำให้ใช้สายสัญญาณเพียง 2 เส้น ทั้งยังสามารถต่อพ่วงกันได้สูงสุด 8 ตัว ทำให้ได้วงจร ADC รวมกันสูงสุดถึง 32 ช่อง และวงจร DAC สามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้อย่างกว้างขวาง มีรายละเอียดคุณสมบัติทางเทคนิคดังนี้ [5]

1. ทำงานโดยใช้แหล่งจ่ายไฟชุดเดียว
2. ทำงานที่แรงดัน 2.5 V ถึง 6 V
3. กินกระแสขณะอยู่ในสภาพแสตนด์บายต่ำ
4. ติดต่อกับไมโครคอมพิวเตอร์หรือไมโครคอนโทรลเลอร์ผ่านระบบบัส I²C
5. เลือกตำแหน่งแอดเดรสทางอาร์คัวเร็จจากขา A0, A1, A2 สามารถพ่วงกันได้สูงสุดถึง 8 ตัว
6. อัตราการสุ่มข้อมูล (Sampling Rate) ขึ้นอยู่กับความเร็วของสัญญาณนาฬิกาบนบัส I²C
7. วงจรแปลงสัญญาโนะนาลอกเป็นดิจิตอล (ADC) สามารถรับสัญญาโนะนาลอกได้ 4 ช่อง ทั้งยังเลือกได้ว่าให้ทำงานแบบแยกช่องหรือทำงานเป็นวงจรเดียวเพื่อเรนเซียล ดังแสดงในรูปที่ 2.6 ในที่นี้จะเลือกการทำงานแบบ single end inputs หรือแบบแยกช่อง ซึ่งมีกราฟคุณลักษณะของแรงดันเป็นดังรูปที่ 2.7
8. การอ่านค่าสามารถกำหนดให้เลื่อนช่องอินพุตโดยอัตโนมัติได้
9. สัญญาโนะนาลอกมีระดับแรงดันตั้งแต่ V_{SS} ไปจนถึง V_{DD}
10. วงจรแปลงสัญญาโนะนาลอกเป็นดิจิตอลเป็นแบบปรับค่าอย่างต่อเนื่องขนาด 8 บิต
11. มีวงจรแปลงสัญญาโนะนาลอกเป็นอะนาลอกขนาด 8 บิต 1 ช่อง

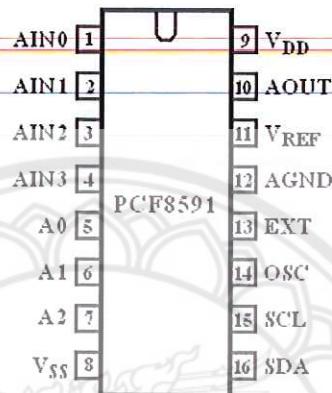

รูปที่ 2.5 แสดงรายละเอียดข้อมูลควบคุมที่เขียนลงในรีจิสเตอร์ควบคุมภายใน ไอซี PCF8591 [8]

รูปที่ 2.6 แสดงคุณลักษณะของ ADC แบบ Single end inputs

PCF8591 ทำหน้าที่เป็นไอซีแปลงสัญญาณอะนาลอกเป็นดิจิตอลขนาด 8 บิต 4 ช่องและทำหน้าที่เป็นไอซีแปลงสัญญาณดิจิตอลเป็นอะนาลอกได้ เช่นกัน ด้วยการควบคุมผ่านระบบบัส I²C ทำให้สามารถต่อพ่วงไอซี PCF8591 ได้สูงสุดถึง 8 ตัว รองรับการอ่านค่าสัญญาณอะนาลอกอินพุตได้สูงสุดถึง 32 ช่องและสามารถส่งสัญญาณอะนาลอกເອົາຕຸພູດສູງສຸດได้ถึง 8 ช่องด้วยการกำหนดยอดเครื่องจากขา A0, A1 และ A2 การจัดขาของ PCF8591 แสดงในรูปที่ 2.8 ส่วนรายละเอียดตามแนบท้ายดังนี้

รูปที่ 2.7 Pinning Diagram ของ PCF8591 [9]

ขา AIN0-AIN3 (ขา 1-4) เป็นขาอินพุตสำหรับป้อนสัญญาณอะนาลอกที่ต้องการแปลงค่า
ขา A0-A2 (ขา 5-7) เป็นขาสำหรับกำหนดข้อมูลแอ็คเตอร์ทางชาร์ดแวร์ ปกติต้องกราวด์
แต่ถ้าไม่ใช้งาน PCF8591 มากกว่า 1 ตัว ต้องกำหนดการต่อขา A0-A2 ของ PCF8591 ให้ไม่
ตรงกัน จึงทำให้สามารถต่อใช้งานได้สูงสุด 8 ตัว

ขา V_{SS} (ขา 8) เป็นขาต่อกราวด์

ขา SDA, SCL (ขา 9 และ 10) เป็นขาชื่อมต่อระบบบัส I²C

ขา OSC (ขา 11) เป็นขาสำหรับต่อ กับสัญญาณนาฬิกาภายนอกเมื่อขา EXT ต่อ กับไฟ +5V
และจะทำงานเป็นขาເອົາຕຸພູດສູງສຸດนาฬิกา ถ้าขา EXT ต้องกราวด์

ขา EXT (ขา 12) เป็นขาสำหรับเลือกແລ້ວ กำหนดสัญญาณนาฬิกา ถ้าต่อไฟ +5V จะเป็น^{การเลือกใช้สัญญาณนาฬิกาจากภายนอก} โดยต่อสัญญาณนาฬิกาเข้าที่ขา OSC ถ้าต่อ ขา นี้ลงกราวด์
จะเป็นการเลือกใช้สัญญาณนาฬิกาจากภายใน

ขา AGND (ขา 13) เป็นขากราวด์ของแรงดันอ้างอิง ปกติต้องกราวด์

ขา V_{REF} (ขา 14) เป็นขาสำหรับป้อนแรงดัน ปกติต่อเข้าไฟเลี้ยง +5V

ขา AOUT (ขา 15) เป็นขาເອົາຕຸພູດของจรร槃แปลงสัญญาณเดิจิตอลเป็นอะนาลอก

ขา V_{DD} (ขา 16) เป็นขาต่อไฟเลี้ยง จ่ายได้ตั้งแต่ +2V ถึง +6V ปกติใช้ +5V

2.4 รายละเอียดฟังก์ชันต่างๆ ของ PCF8591

2.4.1 ตำแหน่งแอดเดรส

ในระบบบัส I²C การติดต่อกับอุปกรณ์แต่ละตัวต้องระบุแอดเดรสของอุปกรณ์เหล่านี้ อย่างชัดเจน ถ้าเป็นอ้างถึงแบบ 7 บิต ข้อมูลกำหนดแอดเดรส 4 บิตบนจะเป็นค่าแอดเดรสเฉพาะของอุปกรณ์ตัวนั้นๆ ที่กำหนดมาจากผู้ผลิต ผู้ใช้งานไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ สำหรับไอซี PCF8591 จะมีค่าเท่ากับ 1001(ฐานสอง) ข้อมูล 3 บิตถัดมาจะเป็นค่าของแอดเดรสที่ผู้ใช้งานสามารถกำหนดได้ทางชาร์ดแวร์เพื่อเลือกไอซี PCF8591 ที่ต้องการติดต่อด้วยในการถือที่มีการต่อใช้งาน PCF8591 มากกว่า 1 ตัว โดยสามารถต่อพ่วงได้สูงสุดเท่ากับ 111 (ฐานสอง) = 8 ตัว ยกตัวอย่าง การกำหนดแอดเดรส เช่น ตัวแรกเรากำหนดให้มีแอดเดรสเป็น 000 (ฐานสอง) ตัวที่สองกำหนดให้เป็น 001 (ฐานสอง) เป็นต้น ในการกำหนดแอดเดรสของไอซี PCF8591 จะต้องมีแอดเดรสไม่ซ้ำกัน ในที่นี่เราต้องใช้งานเพียงตัวเดียวแอดเดรสส่วนนี้จะถูกกำหนดเป็น 000 (ฐานสอง ส่วนบิต LSB จะใช้ในการกำหนดว่าต้องการอ่านหรือเขียนข้อมูลกับไอซีตัวนั้นๆ

2.4.2 ข้อมูลความคุณของ PCF8591

หลังจากส่งข้อมูลกำหนดแอดเดรสให้แก่ PCF8591 แล้ว ต้องส่งข้อมูลควบคุมตามไปด้วย เพื่อกำหนดคุณสมบัติของวงจรแปลงสัญญาณอะนาล็อกเป็นดิจิตอล และวงจรแปลงสัญญาณดิจิตอลเป็นอะนาล็อกภายใน PCF8591 โดยมีรายละเอียดของข้อมูลในแต่ละบิตดังนี้

บิต 6 ของข้อมูลควบคุมใช้สำหรับการอ่านเอกสาราติพุต เมื่อต้องการอ่านเอกสาราติพุต เมื่อต้องการอ่านให้ขานี้เป็น “1”

บิต 4 และบิต 5 ของข้อมูลควบคุมใช้สำหรับการกำหนดรูปแบบของสัญญาณอะนาล็อก อินพุตที่ป้อนให้แก่ PCF8591

บิต 2 ใช้สำหรับเลือกรูปแบบการอ่านข้อมูลจากขาอินพุตอะนาล็อกกว่าจะเป็นการอ่านจากเพียงอินพุตเดียวหรืออ่านแบบเรียงลำดับทุกอินพุต ถ้าต้องการเลือกให้อ่านแบบเรียงลำดับต้องกำหนดให้บิตนี้เป็น “1”

บิต 0 และบิต 1 ใช้สำหรับกำหนดช่องของอินพุตอะนาล็อกที่ต้องการอ่าน ถ้ากำหนดให้บิต 2 เป็น “1” เพื่อกำหนดการอ่านให้เป็นแบบเรียงลำดับอินพุต หลังจากอ่านค่าของบิต 0 และบิต 1 แล้ว ในการอ่านค่าครั้งต่อไปจะเป็นการอ่านค่าอินพุตจากช่องต่อไป

ข้อมูลควบคุมทั้งหมดจะถูกเก็บไว้ในรีจิสเตอร์ควบคุมภายใน PCF8591

เมื่อจ่ายไฟให้แก่ PCF8591 ครั้งแรก บิตต่างๆ ของข้อมูลภายในรีจิสเตอร์ควบคุมจะเป็น “0”

2.4.3 ออสซิลเลเตอร์ของ PCF8591

วงจรออสซิลเลเตอร์ภายใน PCF8591 จะสร้างสัญญาณนาฬิกาสำหรับการแปลงสัญญาณอะนาล็อกเป็นดิจิตอล เมื่อต้องการใช้งานร่องADC ต้องต่อลงกราวด์ (ความถี่ในการทำงานของ ADC เป็น 11.1 kHz) ถ้าต้องการใช้ออสซิลเลเตอร์จากภายนอกขา EXT ต้องต่อเข้ากับไฟบวก และป้อนสัญญาณนาฬิกาเข้าที่ขา OSC ของ PCF8591 โดยความถี่ของสัญญาณนาฬิกาสูงสุดที่ป้อนให้กับออสซิลเลเตอร์เท่ากับ 1.25 MHz

2.4.4 การอ่านค่าข้อมูลอินพุตอะนาล็อกของ PCF8591

มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. เตรียมข้อมูลกำหนดแอดเดรส โดยในที่นี่กำหนดแอดเดรสของ PCF8591 ไว้ที่ 000 (ขา A0, A1, A2 ต่อลงกราวด์ทั้งหมด) และให้ทำงานในโหมดเขียนข้อมูล (ป้อนข้อมูลอิจิก “0” ให้แก่บิต R/W) เรียกโปรแกรมย่อข้อการติดต่อกับอุปกรณ์สเลฟ
2. ส่งข้อมูลควบคุมไปยัง PCF8591
3. ส่งสัญญาณ STOP
4. เรียกโปรแกรมย่อข้อการติดต่อกับอุปกรณ์สเลฟ
5. ส่งข้อมูลกำหนดแอดเดรสอีกครั้ง โดยครั้งนี้กำหนดให้เป็นโหมดอ่านข้อมูล (ส่งຄอจิก “1” ให้แก่บิต R/W) เพื่อเริ่มต้นอ่านข้อมูลจากช่องสัญญาณอะนาล็อกอินพุต
6. อ่านค่าจากขาอินพุตของวงจรแปลงสัญญาณอะนาล็อกเป็นดิจิตอลช่องที่ 1
7. หากต้องการอ่านค่าในช่องต่อไปก็ให้เริ่มการติดต่อใหม่ ดังนั้นในการเขียนโปรแกรมเพื่ออ่านค่าต่อเนื่องทั้ง 4 ช่องหรือมากกว่าจะต้องเขียนโปรแกรมลูปเพื่อกำหนดรอบการทำงาน 4 รอบ หรือมากกว่า ก็จะสามารถอ่านค่าได้ครบถ้วนทุกช่อง

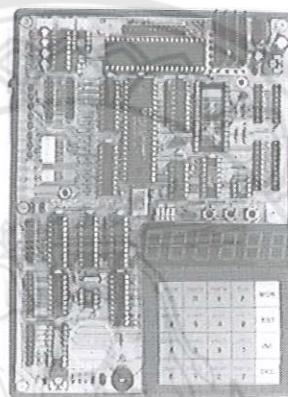
2.4.5 การเขียนข้อมูลไปยังวงจรแปลงสัญญาณดิจิตอลเป็นอะนาล็อกของ PCF8591

การเขียนข้อมูลไปยังขาอะนาล็อกเอาต์พุตมีข้อแตกต่างจากการอ่านข้อมูลดังนี้

1. เรียกโปรแกรมย่อข้อการติดต่อกับอุปกรณ์สเลฟ
2. ส่งข้อมูลกำหนดแอดเดรสโดยให้ทำงานในโหมดเขียนข้อมูล (บิต R/W เป็นລອຈິກ “0”)
3. ส่งข้อมูลควบคุม 40H ไปยัง PCF8591 เพื่อเข็นເອນເບີໂນມາລັກເອາດ໌ພຸດ
4. ส่งข้อมูลไปยังเอาต์พุตอะนาล็อก โดยค่าที่ส่งออกไปจะต้องมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 255
5. ส่งสภาวะหยุด

2.5 START-C51 v3.0 Microcontroller Single Board

ในโครงการนี้เราเลือกใช้ START-C51 ของบริษัท ศิลารีส์ช ซึ่งเป็น Single Board เพื่อการเริ่มต้นเรียนรู้เกี่ยวกับไมโครคอนโทรลเลอร์ในตระกูล MCS-51 ที่ง่ายต่อการเรียนรู้และใช้งาน โดยเน้นการเรียนรู้ด้วยภาษาซี [10] START-C51 เป็น Single Board ที่ใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์เบอร์ 89C51RD2 ของ Philips บนบอร์ดจะมีทรัพยากรหินฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ สามารถพัฒนาได้บนบอร์ดหรือพัฒนาผ่านเครื่อง PC ทาง Remote Monitor ได้ มี Function ต่างๆ ถึง 16 Functions เพื่อช่วยให้อ่าน เขียนข้อมูลในหน่วยความจำได้รวมทั้งยังมีพอร์ทสำหรับขยายการใช้งานเพื่อต่อ กับ อุปกรณ์ต่างๆ ภายนอกอีกด้วย การติดต่อระหว่าง อุปกรณ์ต่างๆ ในบอร์ดจะติดต่อผ่าน I²C รวมทั้ง PCF8591 ด้วย

รูปที่ 2.8 แสดงบอร์ด START-C51

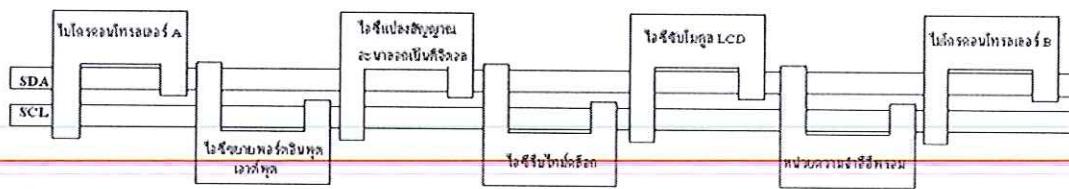
2.6 การติดต่อสื่อสารข้อมูลผ่านระบบบัส I²C

2.6.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ I²C

I²C ย่อมาจาก Inter-IC Communication หมายถึง การติดต่อสื่อสารระหว่าง ไอซี โดยบัส I²C ได้รับการพัฒนาขึ้นโดยฟิลิปส์ (Philips) ด้วยจุดมุ่งหมายหลักคือ ต้องการให้ไอซีหรือโมดูลสามารถติดต่อ สั่งงาน และควบคุมภายนอกได้สายสัญญาณเพียง 2 เส้น เส้นหนึ่งคือ สายข้อมูล อีกเส้นหนึ่งคือ สายสัญญาณนาฬิกาที่ใช้ในการกำหนดจังหวะการทำงาน การต่อร่วมกันของ อุปกรณ์บนบัส I²C

ทำได้จำกัด เพียงต่อสายข้อมูลสายสัญญาณนาฬิกาของ อุปกรณ์แต่ละตัวบนบัส หรือห่วงกันไป ส่วนการกำหนดแอดเดรสหรือตำแหน่งสำหรับติดต่อ อุปกรณ์แต่ละตัว จะใช้รหัสป้อนข้อมูล และการกำหนดสภาพะลอกจิกที่ขาแอดเดรสของ อุปกรณ์แต่ละตัว

สายข้อมูลบนบัส I²C มีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า สายข้อมูลอนุกรมหรือ SDA (Serial Data line) ส่วนสายสัญญาณนาฬิกามีชื่อเรียกว่า สายสัญญาณนาฬิกาอนุกรมหรือ SCL (Serial Clock line) ในการอธิบายต่อไปนี้จะเรียกสายสัญญาณทั้งสองว่า สาย SDA และ SCL

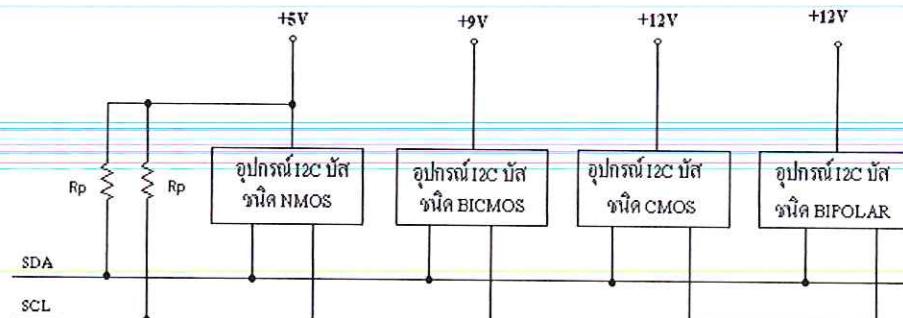

รูปที่ 2.9 ผังแสดงการเชื่อมต่อของอุปกรณ์ต่างๆ บนระบบบัส I²C

2.6.2 คุณสมบัติโดยทั่วไปของบัส I²C

สาย SDA และ SCL เป็นสัญญาณ 2 ทิศทาง (bi-directional line) ต้องมีการต่อตัวค้านทาน พูลอัปกันแรงดัน +5V ไว้ตลอดเวลา เพื่อให้สายมีสถานะล็อกจิกสูงในขณะที่ไม่มีการติดต่อใช้งาน ทั้งยังช่วยในการป้องกันสัญญาณรบกวนที่อาจมีเข้ามาในสายสัญญาณทั้งสอง วงจรเอาต์พุต ของ อุปกรณ์ที่ต้องอยู่บนบัส I²C ต้องมีลักษณะเป็นวงจรเดренเปิด (open-drain) หรือคอลเลคเตอร์เวกิด (open-collector) อัตราการถ่ายทอดข้อมูลบนบัส I²C สูงถึง 100 กิโลบิตต่อวินาทีในโหมดปกติ (standard mode) และสูงถึง 400 กิโลบิตต่อวินาทีในโหมดความเร็วสูง (fast mode) อุปกรณ์ที่ต่อ ร่วมอยู่บนบัส I²C จะต้องมีค่าความจุไฟฟาร่วมที่เกิดขึ้นระหว่างสาย SDA และ SCL ไม่เกิน 400pF การเข้าถึงอุปกรณ์บนบัส I²C ใช้ข้อมูลสำหรับการเข้าถึง 2 ค่า คือ 7 บิต (7-bit addressing) หรือ 10 บิต (10-bit addressing)

ข้อเด่นอีกประการหนึ่งของบัส I²C คือ สามารถเชื่อมต่ออุปกรณ์ที่ใช้ไฟเดี่ยงไม่เท่ากันให้ สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ โดยอุปกรณ์บนบัส I²C ตัวหนึ่งอาจใช้ไฟเดี่ยง +5V ในขณะที่อีกตัว หนึ่งใช้ไฟเดี่ยง +12V การต่อร่วมกันบนบัส I²C สามารถกระทำได้ในลักษณะเดียวกันกับกรณีที่ อุปกรณ์ทั้งสองใช้ไฟเดี่ยงเท่ากัน กล่าวคือ ให้ต่อสาย SDA และ SCL ของอุปกรณ์แต่ละตัวเข้า ด้วยกัน และต้องต่อตัวค้านทานพูลอัป (R_p) เข้ากับแรงดัน +5V ไว้ด้วยเสมอ ดังแสดงในรูปที่ 2.11 ซึ่งเงื่อนไขนี้จะต้องเป็น Open drain สำหรับ FET และ Open collector สำหรับ BJT เท่านั้น

รูปที่ 2.10 การต่อตัวค้านทานพูลอัปบนสายสัญญาณในระบบบัส I²C

ในกรณีที่อาจมีแรงดันไฟกระชากขนาดใหญ่ปะปนเข้ามาในบัส I²C ที่ขา SDA และ SCL ของอุปกรณ์แต่ละตัวต้องต่อตัวต้านทานอนุกรมกับขา SDA และ SCL เรียกว่า R_s ก่อนเข้าสู่บัส I²C

2.6.3 หลักการทำงานของ I²C

บัส I²C ประกอบด้วยสายสัญญาณ 2 เส้น ค้างที่ได้ก่อตัวมาแล้วคือ SDA และ SCL อุปกรณ์ที่ต่อพ่วงบนบัสสามารถมีได้มากมาย ค้างนี้จึงต้องมีการกำหนดรูปแบบของการติดต่อนบัส หรือเรียกว่า โปรโตคอล (protocol) เพื่อให้ผู้ใช้งานทราบว่า ขณะนี้อุปกรณ์ใดติดต่อกันอยู่ และอุปกรณ์ตัวใดเป็นตัวรับหรือตัวส่ง ต่อไปนี้จะอธิบายลักษณะ หน้าที่ และนิยามของอุปกรณ์ที่ต่ออยู่บนบัส I²C เพื่อเป็นข้อตกลงพื้นฐานก่อนที่จะอธิบายการทำงานของบัส I²C ต่อไป

อุปกรณ์ที่เป็นผู้สร้างข้อมูลหรือส่งข้อมูล เรียกว่า ตัวส่ง (transmitter)

อุปกรณ์ที่เป็นผู้รับข้อมูล เรียกว่า ตัวรับ (receiver) อุปกรณ์บนบัส I²C สามารถเป็นได้ทั้ง ตัวรับและตัวส่ง บางอุปกรณ์ทำหน้าที่เป็นตัวรับอย่างเดียว จะไม่มีอุปกรณ์ใดบนบัส I²C ที่ทำหน้าที่ เป็นตัวส่งเพียงอย่างเดียว

อุปกรณ์ที่ทำหน้าที่ควบคุมจังหวะการติดต่อนบัส I²C เรียกว่า มาสเตอร์ (master)

อุปกรณ์ที่ถูกควบคุมหรืออุปกรณ์ที่ต่อพ่วงเข้าไปบนบัส I²C เรียกว่า -slave

ข้อกำหนด 2 ประการสำคัญของการติดต่อนบัส I²C คือ

1. การถ่ายทอดข้อมูลขณะเกิดขึ้นได้มีอับส่วนที่ต้องห้าม

2. ในระหว่างการถ่ายทอดข้อมูลเมื่อใดก็ตามที่สาย SCL มีสถานะเป็นโลจิกสูง สายข้อมูลต้องรักษาข้อมูลไว้ อย่าให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นเด็ดขาด มิฉะนั้น สัญญาณที่เกิดขึ้นจะได้รับการแปลงความหมายเป็นสัญญาณควบคุมแทน

2.6.4 สภาพที่เกิดขึ้นบนบัส I²C

มีด้วยกัน 5 สภาพดังนี้

1. บัสว่าง (Bus not busy) สภาวะนี้เกิดขึ้นเมื่อสถานะโลจิกบนสาย SDA และ SCL เป็นโลจิกสูงทั้งคู่ นั่นหมายความว่า การถ่ายทอดข้อมูลสามารถเริ่มต้นขึ้นได้

2. เริ่มต้นการถ่ายทอดข้อมูล (start data transfer) เกิดขึ้นเมื่อสาย SDA มีการเปลี่ยนแปลงระดับโลจิกจากสูงไปต่ำ ในขณะที่สาย SCL มีสถานะโลจิกสูง เรียกสภาวะที่เกิดขึ้นนี้ว่า สภาวะเริ่มต้น (START)

3. การหยุดการถ่ายทอดข้อมูล (stop data transfer) เกิดขึ้นเมื่อสาย SDA มีการเปลี่ยนแปลงระดับโลจิกจากต่ำไปสูง ในขณะที่สาย SCL มีสถานะโลจิกสูง เรียกสภาวะที่เกิดขึ้นนี้ว่า สภาวะหยุด (STOP)

4. ข้อมูลคำร่างอยู่บนบัส (data valid) สภาวะนี้เกิดขึ้นถัดจากสภาวะเริ่มต้น โดยสถานะที่เกิดขึ้นบนสาย SDA คือข้อมูลที่ทำการถ่ายทอด เมื่อสาย SCL เป็นโลจิกสูง สถานะที่สาย SDA ต้องคงที่ เพื่อให้อุปกรณ์รับรู้ข้อมูลในจังหวะนั้นว่า เป็น “0” หรือ “1” ข้อมูลอาจเกิดการ

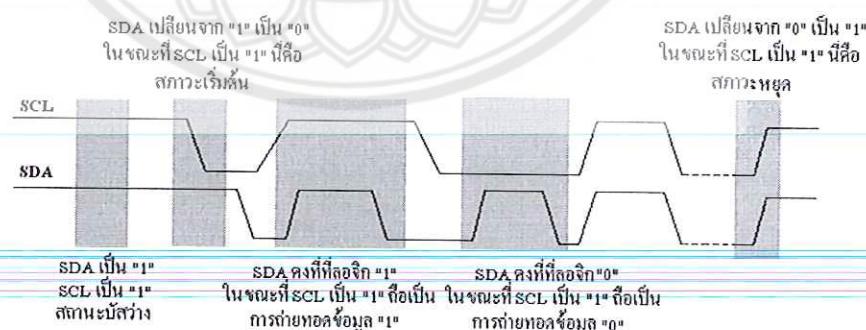
เปลี่ยนแปลงได้ในขณะที่สาย SCL เป็นล็อกจิกต่อ แต่เมื่อได้กีตานที่ต้องการให้เกิดการถ่ายทอดข้อมูลอย่างสมบูรณ์ สถานะล็อกจิกที่ขา SDA ต้องคงที่ตลอดช่วงเวลาที่สาย SCL มีสถานะล็อกจิกสูง หากเกิดการเปลี่ยนแปลงสถานะล็อกจิกในขณะที่สาย SCL มีล็อกจิกสูงอยู่นั้น อุปกรณ์มาสเตอร์ที่ทำการควบคุมการถ่ายทอดข้อมูลจะแบล็คความหมายเป็นสภาวะหยุดหรือสภาวะเริ่มต้นก็ได้ ทำให้ข้อมูลที่ทำการถ่ายทอดนั้นเกิดความผิดพลาดขึ้น

5. รับรู้ข้อมูล (acknowledge) เกิดขึ้นหลังจากที่การถ่ายทอดข้อมูลจากตัวส่งมายังตัวรับ เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์ โดยตัวส่งจะทำการส่งข้อมูลมา 1 บิต เรียกว่า บิตรับรู้ (acknowledge bit) มีสถานะเป็นล็อกจิกสูง หลังจากส่งข้อมูลมาครบถ้วน ตัววนอุปกรณ์มาสเตอร์จะทำการส่งสัญญาณรับรู้พิเศษซึ่งสัมพันธ์กับสัญญาณนาฬิกา เพื่อตอบสนองบิตรับรู้ที่ส่งมาจากตัวส่ง ทางด้านตัวรับจะส่งบิตรับรู้ที่มีสถานะล็อกจิกต่ำลงบนบัส อุปกรณ์สเลฟถูกอ้างถึงในการติดต่อหรือกำลังติดต่ออยู่ในขณะนี้จะดำเนินบิตรับรู้เพื่อตอบสนองให้ทราบว่าได้รับข้อมูลในแต่ละไบต์เรียบร้อยแล้ว

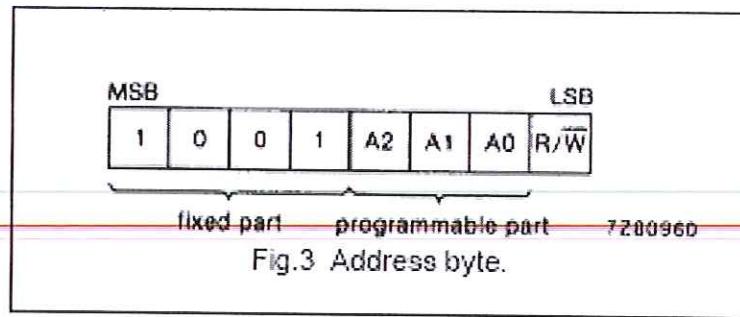
ในรูปที่ 2.12 เป็นໄโดยограмเวลาที่แสดงถึงการเกิดสภาวะต่างๆ บนบัส I²C ไม่ว่าจะเป็นสภาวะบัสว่าง, เริ่มต้น, ถ่ายทอดข้อมูล, รับรู้ และหยุดการถ่ายทอดข้อมูล

2.6.5 การทำงานบนบัส I²C

ก่อนที่จะเริ่มต้นการถ่ายทอดข้อมูลระหว่างอุปกรณ์ต่างๆ ที่ต้องอยู่บนบัส ต้องมีการอ้างถึงเสียงก่อน โดยการอ้างถึงอุปกรณ์บนบัส I²C นั้นจะใช้การอ้างถึงแบบ 7 บิต หรือ 10 บิต ในกรณีที่มีอุปกรณ์ต่ออยู่บนบัสไม่นัก ใช้การอ้างถึงแบบ 7 บิตก็เพียงพอ แต่ถ้ามีอุปกรณ์ต่ออยู่บนบัสมากกว่า 127 แอ็คเดรส จำเป็นต้องใช้การอ้างถึงแบบ 10 บิต หลังจากที่ติดต่ออุปกรณ์แต่ละตัวได้เรียบร้อยแล้ว ก็จะเริ่มต้นการถ่ายทอดข้อมูลต่อกันไป ดังนั้นหัวใจสำคัญในอันดับแรกของการทำงานบนบัส I²C คือการอ้างถึงอุปกรณ์แต่ละตัว ในที่นี้จะอธิบายการอ้างถึงที่ 2 รูปแบบ

รูปที่ 2.11 ໄโดยogramเวลาแสดงสถานะต่างๆ ในบัส I²C

รูปที่ 2.12 รูปแบบของข้อมูลกำหนดแอดเดรสที่ใช้ในการอ้างถึงแบบ 7 บิต

2.6.6 การอ้างถึงแบบ 7 บิต (7-bit addressing)

ข้อมูลไบต์แรกที่เกิดขึ้นหลังจากสภาวะเริ่มต้นคือ ข้อมูลที่ใช้ในการอ้างถึงอุปกรณ์ที่ต้องการติดต่อ หรือ ข้อมูลกำหนดแอดเดรส โดยมีรูปแบบแสดงในรูปที่ 2.13 ใน 7 บิตบนรวมทั้ง บิต MSB ด้วยจะเป็นข้อมูลแอดเดรสของอุปกรณ์สเลฟที่ต้องการติดต่อ โดยแบ่งเป็น บิตกำหนด แอดเดรสคงที่ (fixed address bit) จำนวน 4 บิต ซึ่งข้อมูลนี้อุปกรณ์แต่ละตัวจะถูกกำหนดมาจากผู้ผลิต ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ ถัดมาอีก 3 บิตเป็นบิตกำหนดแอดเดรสที่สามารถโปรแกรมได้ (programmable address bit) โดยผู้ใช้งานต้องกำหนดสถานะลงจิกให้แก่ขา A0-A2 ของอุปกรณ์ที่มีการเขียนต่อแบบบัส I²C ส่วนในบิต LSB เป็นบิตที่ใช้กำหนดการอ่านหนังหรือ เสียงข้อมูลกับอุปกรณ์สเลฟได้ด้วยนั้นๆ หากบิต LSB เป็น “0” หมายถึงต้องการเสียงข้อมูลไปยัง อุปกรณ์นั้น ถ้าเป็น “1” จะเป็นการอ่านข้อมูลจากอุปกรณ์สเลฟ

ข้อมูลในไบต์ต่อมาคือ ข้อมูลควบคุม (Control byte) ในอุปกรณ์แต่ละตัวมีการกำหนด ข้อมูลควบคุมที่แตกต่างกันไป ยกตัวอย่าง ไอซีบยาพอร์ตมีข้อมูลควบคุมที่ใช้กำหนดค่า บิตใดเป็น อินพุต บิตใดเป็นเอาต์พุต ในขณะที่ไอซี ADC/DAC ต้องการข้อมูลควบคุมเพื่อกำหนดให้ทำงาน เป็นวงจร ADC หรือ DAC เป็นต้น

ข้อมูลในไบต์ต่อมาคือ ข้อมูลที่ทำการถ่ายทอดจริง (data)
หลังจากที่มีการถ่ายทอดข้อมูลในแต่ละไบต์ อุปกรณ์สเลฟที่ได้รับการติดต่อต้องส่ง ตัญญากเรんรู้ตอบกลับมาด้วยทุกรุ่ง เพื่อให้กระบวนการถ่ายทอดข้อมูลสามารถดำเนินต่อไปได้

2.6.7 การอ้างถึงแบบ 10 บิต

ในการอ้างอิงแบบนี้ ยังคงใช้รูปแบบข้อมูลอนุกรมที่เหมือนกัน 7 บิต หากแต่จะมีข้อมูลเพิ่มเติมขึ้นมาเล็กน้อย โดยในข้อมูลไบต์แรกหลังจากเกิดสภาวะเริ่มต้น ต้องกำหนดให้ 5 บิตบนนี้ ข้อมูลเป็น 11110 ส่วนอีก 2 บิตถัดมาเป็นบิตแอดเดรสของอุปกรณ์ที่ต้องการติดต่อ ในบิต LSB ของข้อมูลไบต์แรกยังคงเป็นการกำหนดค่าว่าต้องการอ่านหรือเสียงข้อมูลกับอุปกรณ์สเลฟตัวที่ต้องการติดต่อด้วย ข้อมูลไบต์มาเป็นข้อมูลแอดเดรสในไบต์ที่ 2 ของอุปกรณ์ที่ต้องการติดต่อด้วย ข้อมูลไบต์ถัดไปจึงเป็นข้อมูลควบคุม ข้อมูลหลังจากนั้นก็จะเป็นข้อมูลจริงที่ใช้ในการติดต่อ

เช่นเดียวกับการอ้างถึงแบบ 7 บิต หลังจากถ่ายทอดข้อมูลครบทุกไบต์ ต้องมีสภาวะรับรู้เกิดขึ้น เพื่อให้กระบวนการถ่ายทอดข้อมูลสามารถดำเนินต่อไปได้ การต่ออุปกรณ์ระบบบัส I²C กับไมโครคอนโทรลเลอร์ MCS-51

สามารถทำได้่ายมา ก เพียงใช้ขาพอร์ต 2 ขา โดยกำหนดให้ขาหนึ่งเป็น SDA และอีกขาหนึ่งเป็น SCL และต่อตัวด้านท่านค่าประมาณ $4.7\text{ k}\Omega$ พลวอปทิฟ้าพอร์ตทั้งสองขา

2.6.8 การเขียนโปรแกรมติดต่อบัส I²C

เริ่มต้นด้วยการสร้างสภาวะมาตรฐานของบัส I²C อันประกอบด้วย สภาวะเริ่มต้น, สภาวะสิ้นสุดการส่งข้อมูล, สภาวะหยุด, สัญญาณนาฬิกา SCL, การเขียนและอ่านข้อมูลกับอุปกรณ์บนระบบบัส I²C

การสร้างสภาวะเริ่มต้น

1. เมื่อต้องการติดต่อกับบัส I²C ลิ้งแറกที่ต้องทำสำหรับไมโครคอนโทรลเลอร์ซึ่งถือว่าเป็นอุปกรณ์มาสเตอร์คือ การทำให้บัสว่างด้วยการกำหนดให้ขา SCL และขา SDA มีลอจิกเป็น “1” ทั้งคู่

2. จากนั้นทำให้ขา SDA มีลอจิก “0” โดยที่ขา SCL ยังคงเป็นลอจิก “1” อยู่

3. กำหนดให้ขา SCL มีลอจิก “0” ถึงตอนนี้ที่ขา SCL และ SDA มีลอจิกเป็น “0” ทั้งคู่พร้อมที่จะติดต่อได้แล้ว

การสร้างสภาวะหยุด

1. เมื่อต้องการหยุดส่งข้อมูล ต้องส่งสภาวะหยุดออกไป โดยในตอนแรกต้องกำหนดให้ขา SCL และ SDA เป็นลอจิก “0” ทั้งคู่ก่อน

2. กำหนดให้ขา SCL มีลอจิกเป็น “1” โดย SDA ยังคงมีลอจิกเป็น “0”

3. ทำให้ขา SDA มีลอจิกเป็น “1” ทำให้กลับเข้าสู่บัสว่างอีกรอบ พร้อมที่จะรับหรือส่งข้อมูลต่อไป

การส่งข้อมูลลอจิก “0” และลอจิก “1”

หลังจากส่งบิตเริ่มต้นแล้ว ลำดับต่อไปคือ ส่งข้อมูลควบคุมซึ่งจะเป็นบวนของลอจิก “0” และ “1” ดังนี้

1. ทำให้ขา SDA เป็น “0” สำหรับการส่งข้อมูลลอจิก “0”

2. ทำให้ขา SCL เป็น “1” สำหรับการป้อนสัญญาณนาฬิกา ในขณะที่ขา SDA ยังคงเป็น “0” อยู่

3. จากนั้นทำให้ขา SCL กลับมามีสถานะเป็นลอจิก “0” เมื่อันเดิน

ในขณะที่มีการส่งข้อมูลลอจิก “1” มีขั้นตอนดังนี้

4. ทำให้ขา SDA มีลอจิกเป็น “1” สำหรับการส่งข้อมูลลอจิก “1”

5. ทำให้ขา SCL เป็น “1” สำหรับการส่งสัญญาณนาฬิกา ในขณะที่ขา SDA ยังคงเป็น “1”
อยู่
6. งานนี้ทำให้ขา SCL กลับมามีสถานะเป็นโลจิก “0” เมื่ออนเดิน
ข้อมูลที่ใช้ในการส่งไปยังขา SDA นั้นจะกำหนดที่แรกคือตัวแอลจิวเมลเตอร์แล้วทำการส่งออกไปยัง
แฟลกเก็ตด้วยการใช้คำสั่งหนุนข้อมูล (RLC A) เพื่อถ่ายทอดต่อไปยังขา SDA ต่อไป

บทที่ 3

การออกแบบการทดลอง

จากที่ได้กล่าวมาแล้วว่าชื่นของคินมีผลต่อค่าความด้านทาน ซึ่งเราได้นำหลักการนี้มาใช้ในการวัดและความคุณความชั้นในคิน ดังนั้นในบทนี้จะขอกล่าวถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในการวัดและความคุณความชั้นในคินดังต่อไปนี้

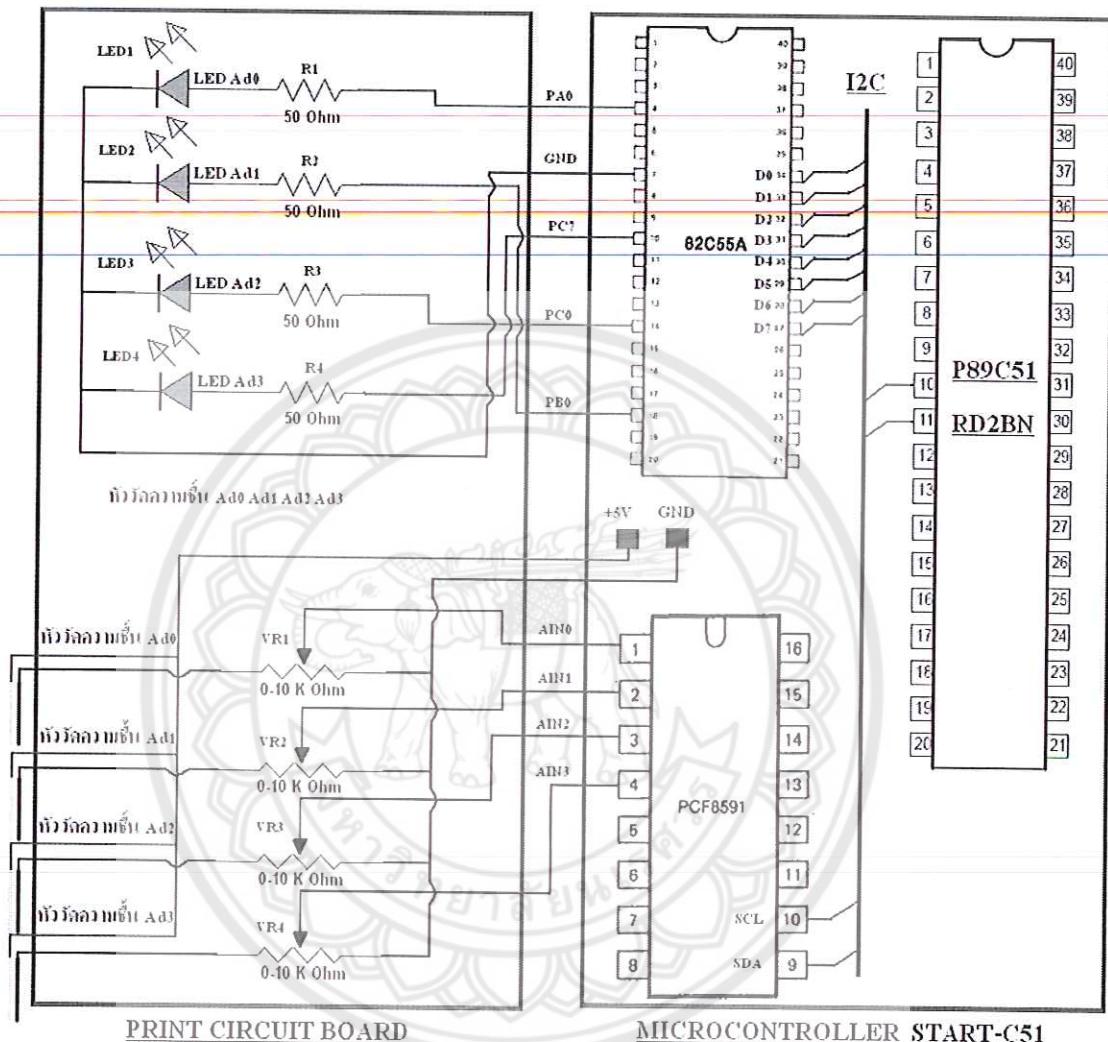
3.1 อุปกรณ์

1. แผ่นปรินต์ส์เนกประสงค์	1	แผ่น
2. ตัวต้านทานปรับค่าได้ 0-10 กิโลโอมิ	4	ตัว
3. ตัวต้านทาน 50 โอห์ม	4	ตัว
4. สายแพ 16 pin และ 26 pin อย่างละ	1	เส้น
5. แท่งทองแดง	8	แท่ง
6. สายไฟ	2	เมตร
7. เทอร์มินอล 2 pin	4	ตัว
8. เทอร์มินอล 3 pin	2	ตัว
9. pin คู่ 16 pin และ pin คู่ 26 pin อย่างละ	1	ตัว

3.2 การออกแบบวงจร

จะทำการต่อไฟกระแสตรง +5V จากบอร์ด START-C51 ผ่านแท่งทองแดงแท่งที่ 1 ที่เสียบอยู่ในคิน และไฟล์ผ่านคินไปทางแท่งทองแดงอีกแท่งที่เสียบอยู่ห่างกันประมาณ 2-3 เซนติเมตร ซึ่งคินเปรียบเสมือนตัวต้านทานหนึ่งตัว โดยคินมีความชื้นมากค่าความด้านทานจะต่ำทำให้กระแสไฟล์ได้ดี เป็นผลให้แรงดันมีค่ามาก แต่คินมีค่าความด้านทานมากแสดงว่ามีค่าความชื้นในคินน้อยทำให้กระแสไฟล์ได้น้อย ค่าแรงดันก็จะมีค่าน้อยตามไปด้วย ปัจจัยที่ทำให้ค่าความด้านทานมากหรือน้อยคือน้ำซึ่งอยู่ในคิน แท่งทองแดงแท่งที่สองจะต่อเข้ากับตัวต้านทานปรับค่าได้ แล้วต่อเข้าพอร์ต A/D ในที่นี่เราจะใช้หัววัดทั้งหมด 4 คู่ เพื่อให้สามารถใช้วัดได้ใน 4 สถานที่ที่แตกต่างกันไป โดยเราจะตั้งค่าระดับความชื้นให้ทั้งหมด 3 ระดับ หัววัดทั้งสี่จะสามารถตั้งค่าความชื้นที่ต่างกันได้ เราไม่จำเป็นต้องใช้หัววัดทั้งหมด ถ้าหัววัดคู่ใดปล่อยโดยค่าแรงดันจะเป็นศูนย์ หัววัดทั้งสี่จะมีการไฟของกระแสผ่านจากหัววัดหัวหนึ่งถึงหัววัดอีกหัว ผ่านตัวต้านทานปรับค่าได้แบบ trimmer ขนาด $0-10\text{k}\Omega$ เข้าพอร์ต 4AD/1DA โดยหัววัดแต่ละคู่จะต่อเข้า AN0, AN1, AN2

และ AN3 คู่ละ 1 พอร์ต PCF8591 จะรับค่าแรงดันของกลอกมาเพื่อแปลงเป็นแรงดันดิจิตอลเพื่อส่งให้ MCU เพื่อทำการประมวลผลและขับออกพอร์ต 8255 ซึ่งวงจรทั้งหมดนี้จะทำงานตลอดเวลาโดยจะทำการเช็คค่าแรงดันและแสดงผล ซึ่งความสามารถนำมาเขียนเป็นวงจรได้ดังรูป 3.1

รูปที่ 3.1 แสดงวงจรรับและควบคุมความชื้น

3.3 การออกแบบโปรแกรม

เมื่อรันโปรแกรมขึ้นมาครั้งแรกจะให้ 7-Segment แสดงข้อความ LE 1-3 เพื่อบอกให้เราทราบว่าเราจะสามารถเลือกระดับของความชื้นได้ ตั้งแต่ 1-3 โดยระดับความชื้น 1, 2 และ 3 ได้ตั้งค่าระดับแรงดันไฟฟ้าเป็น 50H, A0H และ F0H ตามลำดับ ให้กด ENT เพื่อเข้าสู่ขั้นตอนการใส่ค่าระดับความชื้นที่เราต้องการให้แต่ละพอร์ต ซึ่งจะสามารถใส่ค่าได้เฉพาะพอร์ตที่มีการต่อใช้งานอยู่เท่านั้น โดยโปรแกรมจะทำการตรวจสอบพอร์ตของ A/D ว่ามีพอร์ตใดต่อใช้งานอยู่บ้าง เรียงจากพอร์ต 0- 3 โดย 7-Segment จะขึ้นชื่อพอร์ต เพื่อบอกให้เราใส่ค่าระดับความชื้นของพอร์ตนั้น โดย

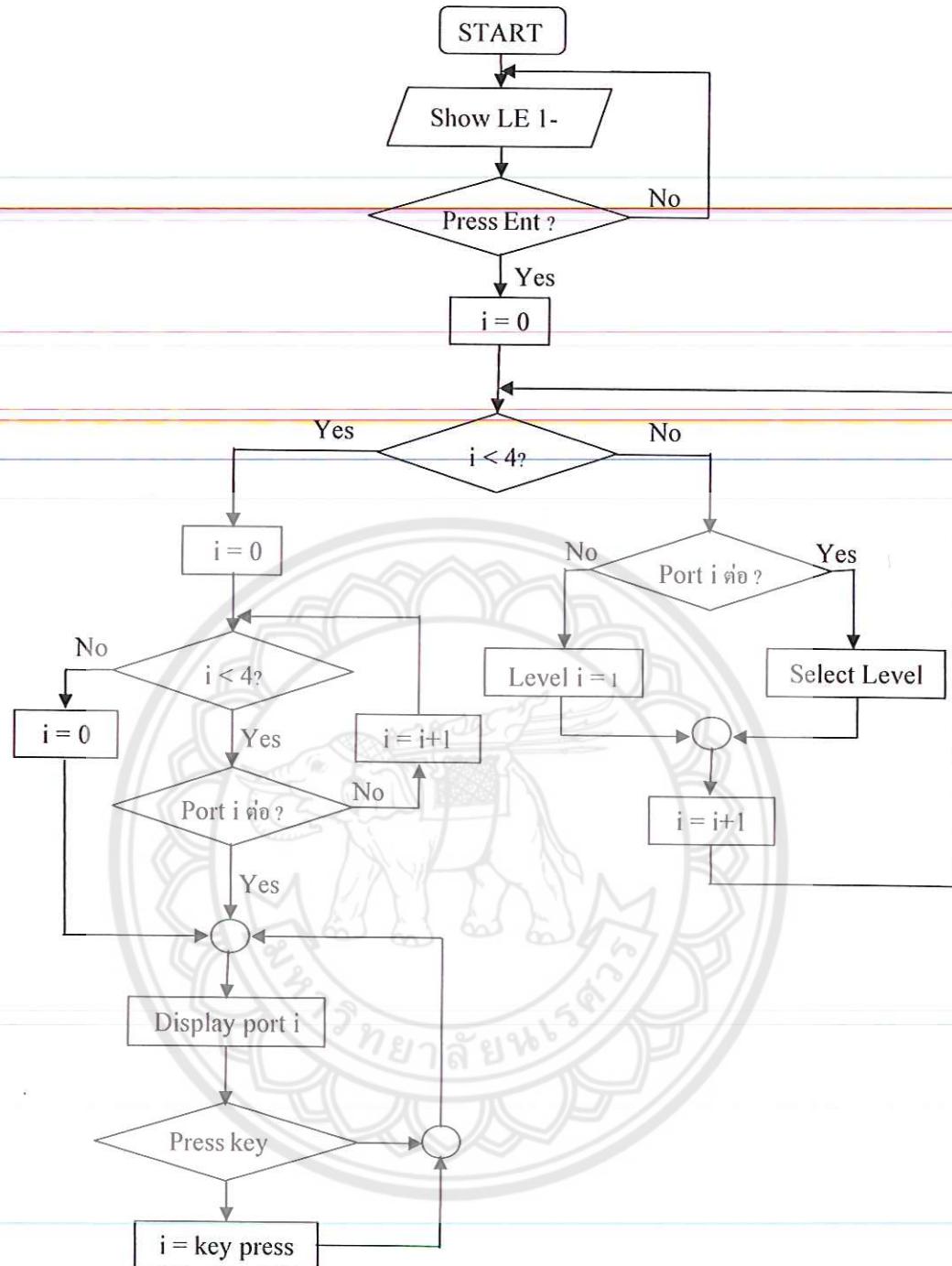
9502335

การกดคีย์ตั้งแต่ 1-3 โดยระดับ 1 เป็นระดับความชื้นที่น้อยที่สุด และระดับ 3 เป็นระดับความชื้นที่มากที่สุด ซึ่งหากเราเลือกตัวเลขที่นอกเหนือจาก 1-3 จะไม่มีผลใดๆ ทั้งสิ้น เมื่อกดคีย์ระดับแล้วจะแสดงระดับที่เรากดที่ digit สุดท้ายของ 7-Segment จนกว่าเราจะกด ENT เมื่อเรากด ENT แล้ว 7-Segment จะแสดงชื่อพอร์ตต่อไปเพื่อให้เราใส่ค่าระดับความชื้นอีก เป็นเช่นนี้จนกว่าจะครบทุกพอร์ตที่ต้องใช้งาน ซึ่งโปรแกรมจะทำการจดจำค่าระดับความชื้นของแต่ละพอร์ต เพื่อนำไปใช้เปรียบเทียบกับค่าความชื้นที่มีอยู่ในคิน พอร์ตที่ไม่ได้ต้องใช้งานโปรแกรมจะไม่ให้ใส่ค่าระดับความชื้นแต่จะข้ามไปพอร์ตต่อไป เมื่อใส่ค่าครบทุกพอร์ตแล้ว จะเป็นการแสดงผลการทำงานของอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งจากข้อมูลเบื้องต้นเรารสามารถนำมาเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังรูปที่ 3.2

7-Segment มีทั้งหมด 6 digit ในที่นี่จะนับตัวหน้าสุดเป็น digit ที่ 1 การใช้งานนั้น 3 digit แรกจะแสดงค่าที่เป็นพอร์ต A/D พอร์ตที่เท่าไร digit ที่ 4 บอกค่าระดับความชื้นว่าเราตั้งค่าความชื้นที่พอร์ตนั้นไว้ระดับไหน ส่วน 2 digit สุดท้ายจะแสดงค่าแรงดันขณะนั้นหรือค่าความชื้นในคินขณะนั้นนั่นเอง โดยจะแสดงเป็นเลขฐานสิบหก ซึ่งการแสดงค่าข้อมูลแต่ละชุดจะถูกคั่นด้วยจุด(.) พอร์ตที่จะแสดงผลเป็นพอร์ตแรกคือ พอร์ตที่ถูกต่อไว้พอร์ตแรก เช่นถ้าเราไม่ได้ต่อพอร์ต 0 ไว้ ส่วนพอร์ต 1 ถูกต่อใช้งานอยู่ มันจะแสดงผลการทำงานของพอร์ต 1 ในการแสดงผลเนื่องจากเราต้องใช้งานพอร์ต A/D ทั้งสิ้นพอร์ตึงไม่สามารถแสดงผลห้องที่พอร์ตพร้อมกันได้ ดังนั้นเราจะใช้วิธีการเลือกคุณพอร์ตโดยการกดคีย์ตามหมายเลขพอร์ตนั้น เช่น เราจะคุ้นชู้พอร์ต 0 ก็ให้กดคีย์ 0 บนคีย์บอร์ด และเรารสามารถเลือกคุณพอร์ตของแต่ละพอร์ตได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องรีเซ็ตโปรแกรมใหม่ หากกรณีที่เรากดคีย์ตั้งกับพอร์ตที่ไม่ได้ต่อไว้ให้แสดงผลค่า ระดับความชื้นและแรงดันเป็น “—” และเมื่อเรากดคีย์ในส่วนที่นอกเหนือจาก 0-3 เช่นเรากดคีย์ 5 ซึ่งเราไม่มีพอร์ต A/D พอร์ต 5 7-Segment จะแสดงผลเป็น nO USE ในกรณีที่เราใช้งานพอร์ตไม่ครบห้อง 4 พอร์ต และต้องการต่อใช้งานเพิ่ม หากเราต้องการจะตั้งระดับความชื้นเราจะต้องทำการรีเซ็ตโปรแกรมโดยการกดปุ่ม reset บนบอร์ด START-C51 ทุกครั้ง ไม่เช่นนั้นแล้วโปรแกรมจะตั้งค่าระดับความชื้นเป็น 1 โดยอัตโนมัติ

LED P3.2, P3.3, P3.4 และ P3.5 (สีเหลือง) จะใช้ในการเช็คสถานะการต่อพอร์ตใช้งานของพอร์ต A/D 0, 1, 2 และ 3 ตามลำดับ โดยหากพอร์ตใดมีการต่อใช้งาน LED ตรงนั้นจะสว่าง ถ้าไม่การเลิกใช้งาน หรือเกิดการชำรุดอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งทำให้เกิดการหยุดไฟของกระแสไฟให้ LED ดับ

PORT 8255 ในที่นี่เราจะนำมายัง LED ซึ่งใช้แทนก้อนน้ำจำลองเพื่อทดสอบการทำงานโดยหากพอร์ต A/D พอร์ตใดได้รับค่ามาต่ำกว่าค่าระดับความชื้นที่ตั้งไว้ LED ตรงนั้นจะสว่างโดยในการขับ LED เราจะใช้พอร์ตของ 8255 ครบห้อง 3 พอร์ต คือ พอร์ต A, พอร์ต B และพอร์ต C ห้องนี้เรารสามารถขับออกพอร์ตอื่นๆ ได้อีก เช่น 12 Bit port เป็นต้น

รูปที่ 3.2 แสดงผังงานการทำงานของโปรแกรมโดยรวม

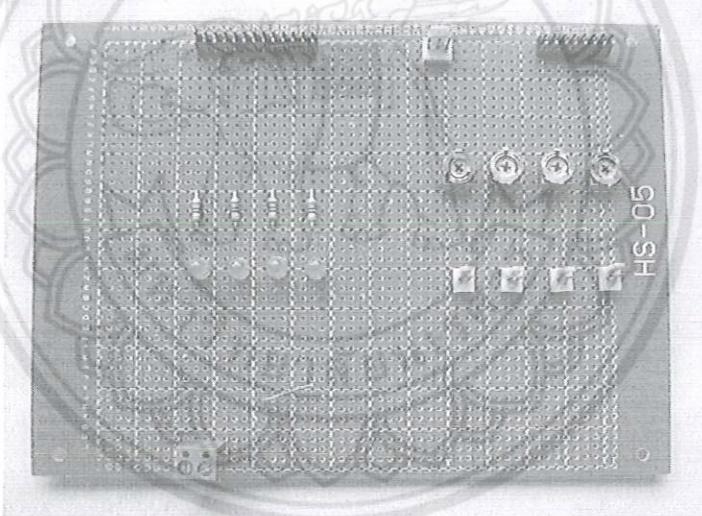
บทที่ 4

การทดลอง

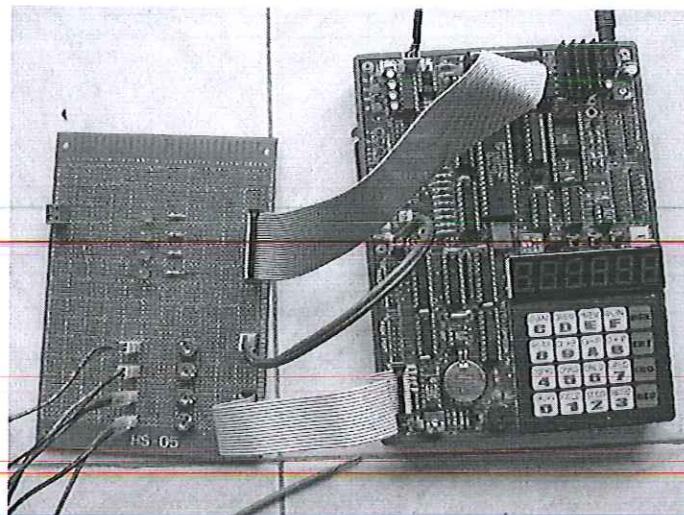
4.1 ขั้นตอนการทดลอง

4.1.1 การจัดเตรียมอุปกรณ์

รูปที่ 4.1 แสดงวงจรวัดและความคุณความชั้นในดินที่ประกอบเสร็จแล้ว ให้ทำการต่อวงจร วัดและความคุณความชั้นในดินกับปืนโทรศัพท์เคลื่อนที่ ดังรูป 4.2 ใช้แท่งทองแดงแต่ละคู่ที่จะใช้ วัดเสียงลงไปในดินลึกประมาณ 5-6 เซนติเมตร หรือลึกกว่านั้นก็ได้แล้วแต่ชนิดของพืชว่าراكอยู่ ลึกระดับใด เสียบโดยเด่นชัดเพื่อป้อนไฟให้กับบอร์ด จากนั้นเซตจัมพ์เปอร์ของบอร์ดให้อยู่ใน โหมดของการ run หรือจะปล่อยล็อกก์ได้ ซึ่งจะอยู่ในโหมดของการรันเข้ากัน จากนั้นกดรีเซ็ตหนึ่ง ครั้งเพื่อเริ่มการรันโปรแกรม

รูปที่ 4.1 แสดงวงจรวัดและความคุณความชั้นในดินที่ประกอบเสร็จแล้ว

รูปที่ 4.2 การต่อวงจรวัดและความชื้นกับไมโครคอนโทรลเลอร์

4.1.2 การรันโปรแกรม

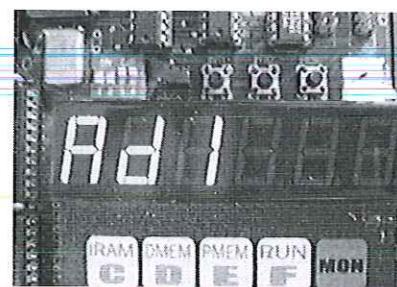
เมื่อโปรแกรมรันขึ้นมาครั้งแรกจะแสดงผลดังรูป 4.3

รูปที่ 4.3 การแสดงผลเมื่อรันโปรแกรมครั้งแรก

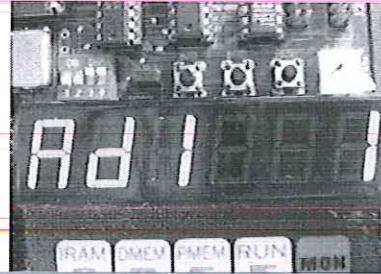
เมื่อกด ENT ครั้งแรก 7-Segment จะบินซึ่งพอร์ตแรกที่ต่อไว้เพื่อให้ใส่ค่าระดับความชื้นดัง

รูปที่ 4.4 พอร์ตแรกที่เราต่อไว้คือพอร์ต 1 ซึ่งถ้าเรากดคีย์ที่นอกเหนือจากคีย์ 1-3 แล้วจะไม่มีการตอบสนองใดๆ จากโปรแกรมจนกว่าเราจะกดคีย์ 1-3 เท่านั้น

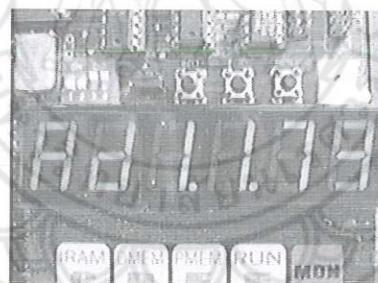
รูปที่ 4.4 แสดงผลเมื่อกด ENT

เมื่อใส่ระดับความชื้นที่ต้องการ แล้วคีย์ที่เรากดจะแสดงดังรูปที่ 4.5 หลังจากนั้นเมื่อกด ENT ก็จะขึ้นชื่อพอร์ตให้เราใส่เหมือนเดิมก็ให้ใส่ไปแล้วกด ENT ทำเช่นนี้จนกว่า จะครบทุกพอร์ต ที่มีการต่อใช้งาน

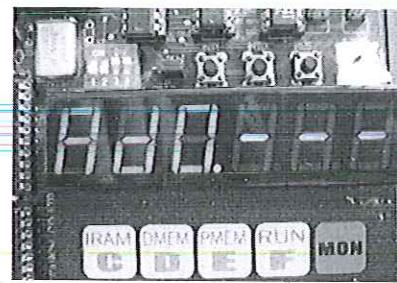

รูปที่ 4.5 แสดงผลเมื่อกดคีย์ใส่ระดับความชื้นเป็น 1

เมื่อกด ENT ครั้งสุดท้ายแล้วจะแสดงผลพอร์ตแรกที่เราต่อใช้งานดังรูปที่ 4.6 ซึ่งพอร์ตแรก ที่ต่อใช้งานคือพอร์ต 1 ซึ่ง 7-Segment แต่ละตัวจะแสดงค่าต่างๆ ดังต่อไปนี้ 3 digit แรกจะแสดงชื่อ พอร์ตว่าเป็นพอร์ต Ad อะไรมาก็ันด้วยจุด (.) ส่วน digit ที่ 4 จะแสดงระดับความชื้นว่าเป็น 1, 2 หรือ 3 และกันด้วยจุดอีก ส่วนสอง digit หลังแสดงค่าแรงดัน ไฟฟ้าซึ่งจะแสดงเป็นเลขฐานสิบหาก หากพอร์ตไหนไม่มีการต่อใช้งาน 3 digit หลังจะแสดงเป็น ‘-’ ดังรูปที่ 4.7

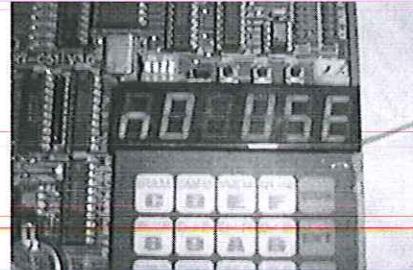

รูปที่ 4.6 แสดงผลเมื่อใส่ค่าระดับความชื้นตัวสุดท้ายแล้วกด ENT

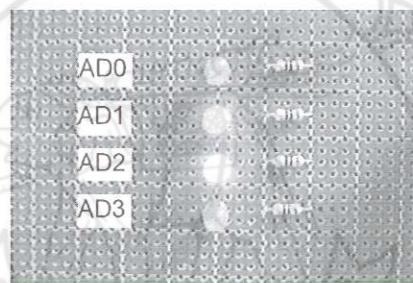
รูปที่ 4.7 แสดงผลเมื่อพอร์ตนั้นไม่ได้ต่อใช้งาน

หากเราต้องการดูผลของพอร์ตอินพุต อีก ให้กดคีย์ของพอร์ตนั้น แต่ต้องกดเลขพาร์คีย์ 0-3 เท่านั้น เพราะเราสามารถต่อใช้งานได้แค่สี่พอร์ตนี้เท่านั้น หากกดคีย์หมายเลขพอร์ตผิดจะแสดงผลดังรูปที่ 4.8

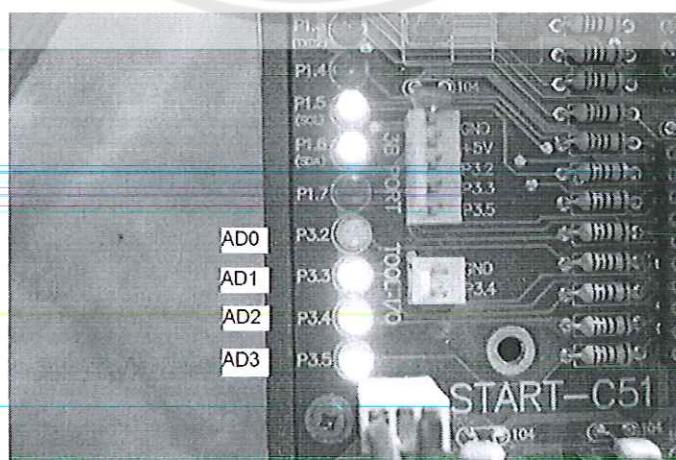
รูปที่ 4.8 แสดงผลเมื่อมีการกดหมายเลขพอร์ตผิด

หากพอร์ตใดมีค่าระดับความชื้นในดินน้อยกว่าระดับความชื้นที่ตั้งไว้ LED ตรงพอร์ตนั้นจะสว่าง ดังรูปที่ 4.9

รูปที่ 4.9 แสดง LED สีเหลืองที่อยู่บนบอร์ด หากมีการต่อใช้งานพอร์ตไหน LED ตรงนั้นจะสว่าง ดัง

ส่วน LED สีเหลืองที่อยู่บนบอร์ด หากมีการต่อใช้งานพอร์ตไหน LED ตรงนั้นจะสว่าง ดังรูปที่ 4.10

รูปที่ 4.10 แสดง LED สีเหลืองเมื่อมีการต่อพอร์ต 1, 2 และ 3 เพื่อใช้งาน

หากเราต้องหัวด้วยความชื้น ในขณะที่วงจรกำลังทำงานอยู่แล้ว LED สีเหลือง และสีเขียว ตรงตำแหน่งของพอร์ตนั้นจะดับ เพื่อบอกผู้ใช้ทราบว่าพอร์ตนั้นไม่ได้มีการใช้งานแล้ว ที่เป็นเหตุนี้ เพราะเราจะได้ทราบว่าหัวด้วยความชื้นเกิดการชำรุดหรือไม่

4.1.3 การตั้งค่าระดับความชื้นที่ต้องการ

ก่อนที่จะนำงจรวจและควบคุมความชื้นในคืนไปใช้งาน เราต้องทำการตั้งค่าความต้านทานปรับค่าได้ให้สัมพันธ์กันระหว่างระดับความชื้นในคืนที่พืชต้องการกับระดับความชื้นในคืนที่ต้องทำการควบคุมให้ตรงกัน ว่าจะให้ตัวควบคุมความชื้นในคืนทำงานหรือหยุดทำงาน เพื่อใช้งานได้ตรงตามที่เราต้องการได้

ขั้นตอนต่อไปนี้สามารถใช้ได้กับทุกระดับความชื้นและคืนทุกประเภท ก่อนที่จะนำงจรวจและควบคุมความชื้นในคืนไปใช้งาน

1. นำคิน ณ จุดที่เราต้องการนำงจรวจและควบคุมความชื้นในคืนไปใช้งานมาทำเป็นคินเป็นตัวอย่าง
2. ให้ทำการตั้งค่าความชื้นเท่าที่เราต้องการให้กับพืชนั้น ๆ
3. นำหัวด้วยความชื้นไปปั๊มลงในคินตัวอย่าง แล้วใส่ RUN โปรแกรม
4. จากนั้นต้องทำการปรับค่าความต้านทานปรับค่าได้ (VR) โดยสังเกตที่ LED ของวงจรควบคุมความชื้น โดยไม่ต้องสนใจว่าดับหรือติดอยู่ แล้วทำการหมุนตัวต้านทานเพื่อหาจุดที่ LED ของวงจรควบคุมความชื้นดับพอดี
5. ณ จุดนี้เราจะได้ค่าความชื้นในคืนที่วงจรควบคุมความชื้นหยุดทำงานเมื่อถึงค่าระดับความชื้นที่เกิดขึ้นจริงกับคินในแปลงพื้นที่ใช้งาน
6. จากนั้นก็สามารถนำงจรวจและควบคุมความชื้นในคืนไปใช้งานจริง

4.1.4 ตัวอย่างผลการทดลอง

กรณีต่อไปนี้เป็นตัวอย่างผลการทดลองของพอร์ต 0 ซึ่งใช้คินตัวอย่างปริมาตร 150 ลูกบาศก์เซนติเมตร ที่ตัวต้านทานปรับค่าได้มีค่าความต้านทาน 3.525 กิโลโอมิล ตั้งค่าระดับความชื้นเป็นระดับ 1 และทดลองเติมน้ำในปริมาตรต่างๆ กันดังนี้

กรณีที่ 1 คืนหากแห้ง ผลที่ได้คือ เกิดการเปลี่ยนแปลงค่าของแรงดันไฟฟ้าตลอดเวลา ระหว่างค่า 00H-03H ทำให้ LED ทึบสีเหลือง (นอกสถานะของการใช้งานพอร์ต) และสีเขียว (นอกว่าพอร์ตไหนมีค่าแรงดันต่ำกว่าค่าแรงดันที่ตั้งไว้) เกิดการกระพริบอยู่ตลอดเวลา

กรณีที่ 2 คืนแห้งที่ไม่ได้ผ่านการตากแดด จะได้ค่าระดับแรงดันเป็น 08H ดังรูป 4.11 ไฟ LED สีเหลือง และสีเขียวที่ตำแหน่งพอร์ต 0 ติดทึบคู่

รูปที่ 4.11 ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าของคินແ hakk ที่ไม่ผ่านการตากแอด

กรณีที่ 3 เติมน้ำ 2 ลูกบาศก์เซนติเมตรในคินແ hakk ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าเป็น 12H ดังรูป

4.12 ไฟ LED สีเหลืองและสีเขียวที่ตำแหน่งพอร์ต 0 ติดทั้งคู่

รูปที่ 4.12 ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าของคินແ hakk เมื่อเติมน้ำ 2 ลูกบาศก์เซนติเมตร

กรณีที่ 4 เติมน้ำ 4 ลูกบาศก์เซนติเมตรในคินແ hakk ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าเป็น 40H ดังรูป

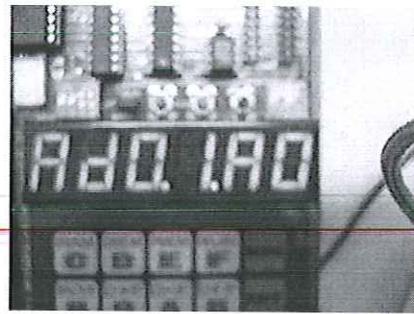
4.13 ไฟ LED สีเหลืองและสีเขียวที่ตำแหน่งพอร์ต 0 ติดทั้งคู่

รูปที่ 4.13 ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าของคินແ hakk เมื่อเติมน้ำ 4 ลูกบาศก์เซนติเมตร

กรณีที่ 5 เติมน้ำ 6 ลูกบาศก์เซนติเมตรในคินແ hakk ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าเป็น A0H ดังรูป

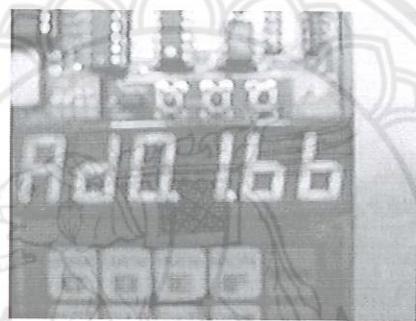
4.14 ไฟ LED สีเหลืองที่ตำแหน่งพอร์ต 0 ติด และ LED สีเขียวที่ตำแหน่งพอร์ต 0 ดับ เนื่องจาก แรงดันไฟฟ้ามากกว่าระดับที่กำหนดไว้แล้ว (มากกว่า 50H)

รูปที่ 4.14 ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าของคินแท้ เมื่อเติมน้ำ 6 ลูกบาศก์เซนติเมตร

กรณีที่ 6 เติมน้ำ 8 ลูกบาศก์เซนติเมตรในคินแท้ ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าเป็น BBH ดังรูป

4.15 ไฟ LED สีเหลืองที่ตำแหน่งพอร์ต 0 ติด และ LED สีเขียวที่ตำแหน่งพอร์ต 0 ดับ เนื่องจาก แรงดันไฟฟ้านากกว่าระดับที่กำหนดไว้แล้ว (มากกว่า 50H)

รูปที่ 4.15 ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าของคินแท้ เมื่อเติมน้ำ 8 ลูกบาศก์เซนติเมตร

กรณีที่ 7 เติมน้ำ 10 ลูกบาศก์เซนติเมตรในคินแท้ ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าเป็น D9H ดังรูป

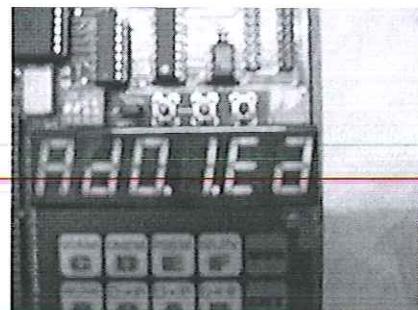
4.16 ไฟ LED สีเหลืองที่ตำแหน่งพอร์ต 0 ติด และ LED สีเขียวที่ตำแหน่งพอร์ต 0 ดับ เนื่องจาก แรงดันไฟฟ้านากกว่าระดับที่กำหนดไว้แล้ว (มากกว่า 50H)

รูปที่ 4.16 ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าของคินแท้ เมื่อเติมน้ำ 10 ลูกบาศก์เซนติเมตร

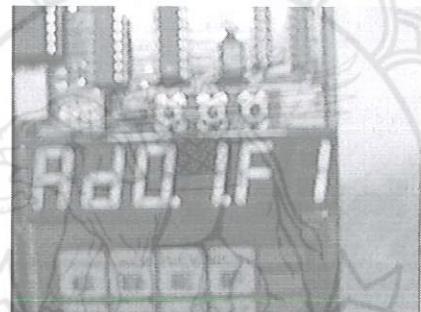
กรณีที่ 8 เติมน้ำ 12 ลูกบาศก์เซนติเมตรในคินแท้ ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าเป็น E2H ดังรูป

4.17 ไฟ LED สีเหลืองที่ตำแหน่งพอร์ต 0 ติด และ LED สีเขียวที่ตำแหน่งพอร์ต 0 ดับ เนื่องจาก แรงดันไฟฟ้านากกว่าระดับที่กำหนดไว้แล้ว (มากกว่า 50H)

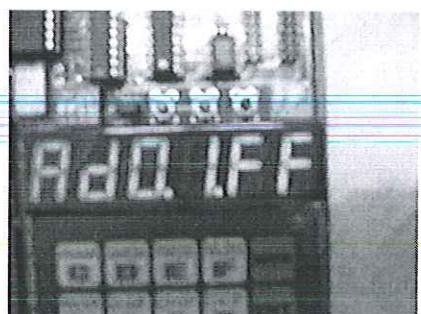
รูปที่ 4.17 ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าของคินແ hakk เมื่อเติมน้ำ 12 ลูกบาศก์เซนติเมตร

กรณีที่ 9 เติมน้ำ 14 ลูกบาศก์เซนติเมตรในคินແ hakk ค่าระดับแรงดันไฟท้าเป็น F1H ดังรูป
4.18 ไฟ LED สีเหลืองที่ตำแหน่งพอร์ต 0 ติด และ LED สีเขียวที่ตำแหน่งพอร์ต 0 ดับ เนื่องจาก
แรงดันไฟฟ้ามากกว่าระดับที่กำหนดไว้แล้ว (มากกว่า 50H)

รูปที่ 4.18 ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าของคินແ hakk เมื่อเติมน้ำ 14 ลูกบาศก์เซนติเมตร

กรณีที่ 10 เติมน้ำ 16 ลูกบาศก์เซนติเมตรในคินແ hakk ค่าระดับแรงดันไฟท้าเป็น FFH ดังรูป
4.19 ไฟ LED สีเหลืองที่ตำแหน่งพอร์ต 0 ติด และ LED สีเขียวที่ตำแหน่งพอร์ต 0 ดับ เนื่องจาก
แรงดันไฟฟ้ามากกว่าระดับที่กำหนดไว้แล้ว (มากกว่า 50H)

รูปที่ 4.19 ค่าระดับแรงดันไฟฟ้าของคินແ hakk เมื่อเติมน้ำ 16 ลูกบาศก์เซนติเมตร

จากผลการทดลองเราสามารถสรุปค่าแรงดันไฟฟ้ากับปริมาณน้ำที่เติมลงไปได้ดังตาราง 4.1

ตารางที่ 4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างคินประเกทต่างๆ และระดับแรงดันไฟฟ้า

ประเกทของคิน	ระดับแรงดันไฟฟ้า (HEX)
คินแท็ง (ตากแคน)	00H-03H
คินแท็ง	08H
คินแท็งเติมน้ำ 2 ลบ.ซม.	12H
คินแท็งเติมน้ำ 4 ลบ.ซม.	40H
คินแท็งเติมน้ำ 6 ลบ.ซม.	A0H
คินแท็งเติมน้ำ 8 ลบ.ซม.	BBH
คินแท็งเติมน้ำ 10 ลบ.ซม.	D9H
คินแท็งเติมน้ำ 12 ลบ.ซม.	E2H
คินแท็งเติมน้ำ 14 ลบ.ซม.	F1H
คินแท็งเติมน้ำ 16 ลบ.ซม.	FFH

บทที่ 5

สรุป

5.1 สรุปผลการดำเนินโครงการ

จากการทำโครงการ การประยุกต์การใช้งานตัวแปลงสัญญาณแบบอะนาลอกไปสู่แบบดิจิตอล (PCF8591) เพื่อใช้วัดและความคุณความชั้นในดิน สำหรับใช้ในการคูแลเรื่องการให้น้ำของพืชได้

5.2 ข้อเสนอแนะ

ในบทที่ 4 เราจะเห็นว่าเมื่อเราต้องการเสียบใช้งานพอร์ตเพิ่ม เราจะต้องทำการรีเซ็ตใหม่ทุกครั้ง เพราะถ้าไม่มีการรีเซ็ตแล้วโปรแกรมจะตั้งค่าระดับความชื้นที่ต่ำที่สุดให้โดยอัตโนมัติซึ่งถือเป็นข้อจำกัดข้อหนึ่งของโปรแกรม

ส่วน 7-Segment ที่ใช้ในการแสดงผลนี้จะแสดงผลเป็นแรงดันที่ได้รับมาจากพอร์ต A/D ไม่ได้แสดงเป็นปอร์เซ็นต์ความชื้นเนื่องจากเราไม่ได้เน้นในเรื่องของความชื้น แต่เน้นเรื่องของการควบคุมมากกว่าจึงใช้การตั้งค่าระดับความชื้นที่กำหนดนั้นเป็นไปเพียงเพื่อการทดลองเท่านั้น ไม่ได้ตั้งตามความต้องการน้ำของพืชที่แท้จริง แต่เมื่อนำไปใช้งานจริงๆ เราจะต้องศึกษาว่าพืชชนิดนี้ต้องการน้ำในดิน หรือความชื้นกี่ปอร์เซ็นต์จึงจะดีที่สุด

ในการแสดงผลออกทาง 7-Segment นั้นมีข้อจำกัดบางประการ เช่น ไม่สามารถแสดงตัวอักษรบางตัวแบบสมบูรณ์ได้ การแสดงผลด้วย LCD จะให้ความยืดหยุ่นในการแสดงผลมากกว่าแต่ต้องซื้อมาต่อเพิ่มเงินและมีราคาที่ค่อนข้างแพง

ดินแต่ละประเภทมีการเรียงตัวของเม็ดดินต่างกัน ซึ่งทำให้การนำไฟฟ้าของดินประเภทนั้นๆ ไม่เท่ากัน การนำวงจรวัดและความคุณความชื้นไปใช้งาน เราจึงจำเป็นต้องปรับค่าให้เหมาะสมที่ตัวด้านบนปรับค่าได้ (VR) ในส่วนของวงจรวัดความชื้นได้

เอกสารอ้างอิง

- [1] กฤตกร หิรัญเขว้า. ศรีสัชนา อนุพันธ์. “การวัดความชื้นของดินเพื่อใช้ในการเกษตรกรรมโดยวิธีวัดความชื้นไฟฟ้า” วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการรวมไฟฟ้า บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2546.
- [2] กองบรรณาธิการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ແ xen คู่กู๊ด. “เครื่องวัดความชื้นในดิน” ทำเล่นให้เป็น-จริง 9. พิมพ์ครั้งที่ 1. ปทุมธานี : สถาบันอิเล็กทรอนิกส์กรุงเทพรังสิต 2545. หน้า 80-87.
- [3] รศ.ธีรวัฒน์ ประกอบผล. ภาษาแอสเซมนลี สำหรับ MCS-51. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ส.ส.ท. 2547.
- [4] พนัส นักฤทธิ์. “การเชื่อมต่อระหว่างไมโครโปรเซสเซอร์กับเซนเซอร์ชนิดต่างๆ” เอกสารประกอบการสอน วิชา Microcontroller and Microcomputer Interfacing . 2549
- [5] วรพจน์ กรแก้ววัฒนกุล. ชัยวัฒน์ ลิ้มพรจิตรวิໄລ. เรียนรู้ปฏิบัติการไมโครคอนโทรลเลอร์ MCS-51 แบบแฟลช. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อินโนเวตีฟ เอ็กเพรสริเม้นต์ จำกัด. 2539.
- [6] R Nave. “Successive Approximation ADC” [Online]. Available: <http://hyperphysics.phy-astr.gsu.edu/hbase/electronic/adc.html#c3>.
- [7] Doug Gingrich. “Successive-Approximation ADC” [Online]. Available: <http://www.phys.ualberta.ca/~gingrich/phys395/notes/node166.html>. 1999.

[8] SILA RESEARCH CO.,LTD. "ALL IN ONE." [CD]. Bangkok:

SILA RESEARCH CO.,LTD. 2545.

[9] SILA RESEARCH CO.,LTD. "**MCS-51 SUMMARY.**" [Manual]. Bangkok:

SILA RESEARCH CO.,LTD. 2545.

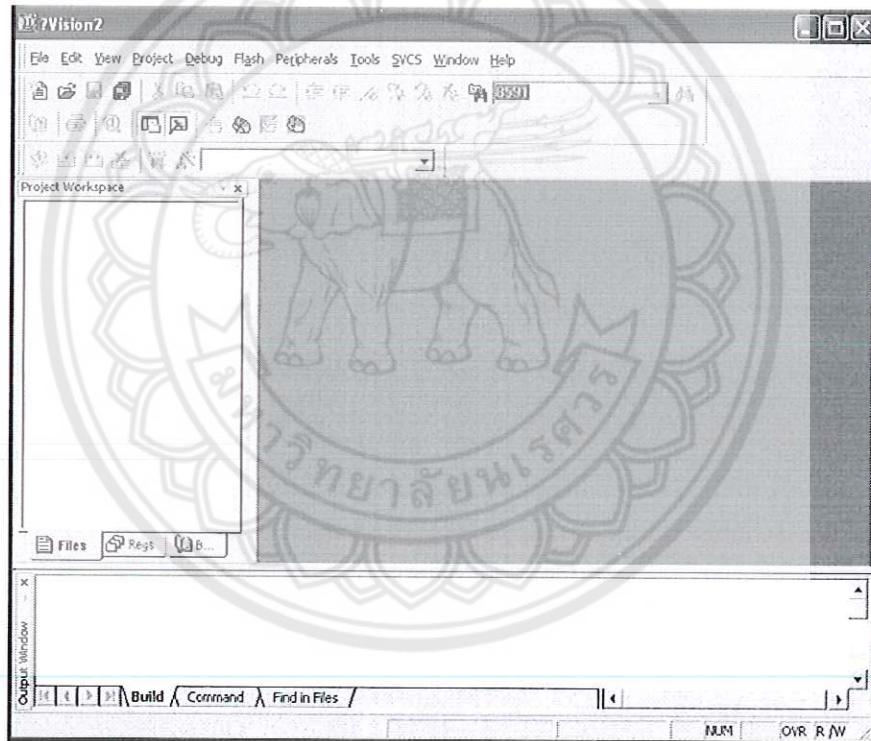
[10] SILA RESEARCH CO.,LTD. "MCS-51." [Manual]. Bangkok:

SILA RESEARCH CO.,LTD. 2545.

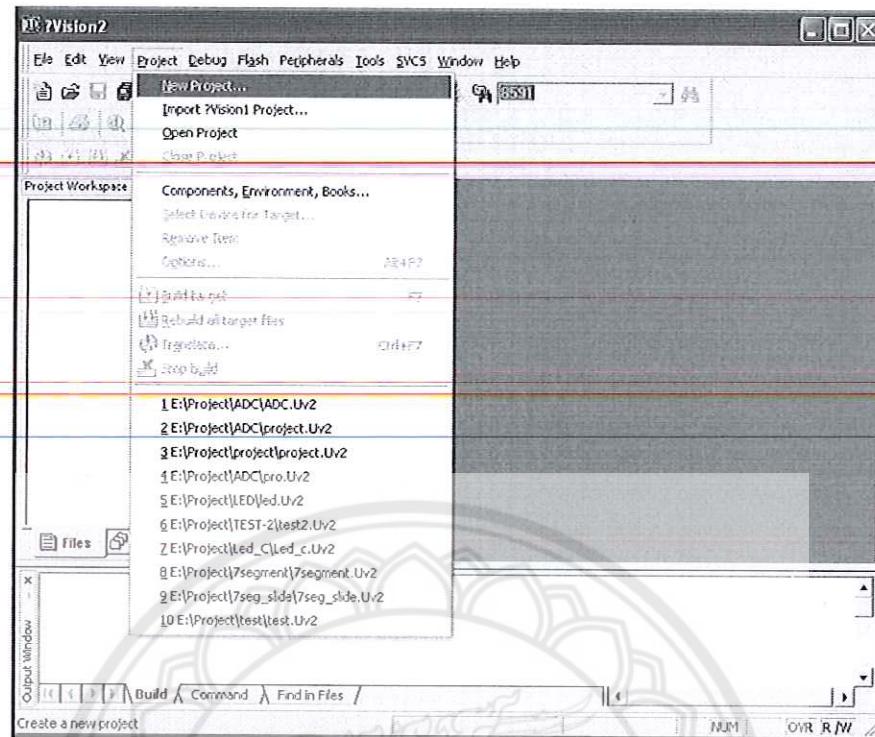
ภาคผนวก ก
การเขียนโปรแกรม
~~และการดาวน์โหลดโปรแกรมลงบอร์ด~~

ในการเขียนโปรแกรมเพื่อติดต่อกันในโครงคอนโทรลเลอร์ในการทดลองนี้จะใช้ภาษาซี ซึ่งถือเป็นภาษาพื้นฐานของแทนทุกวิธีการที่เกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์ทั้ง Windows, Unix, Linux หรือแม่รับบนขนาดใหญ่อย่าง Mainframe ในที่นี่เราจะใช้ตัวแปร CA51 Compiler ของ Keil Evaluation Version 7.0 ที่ทำงานบน Windows โดยจะมีขั้นตอนและวิธีการดังนี้ เมื่อเปิดโปรแกรม Keil Evaluation Version 7.0 ขึ้นมาจะปรากฏหน้าต่างดังรูปที่ 1

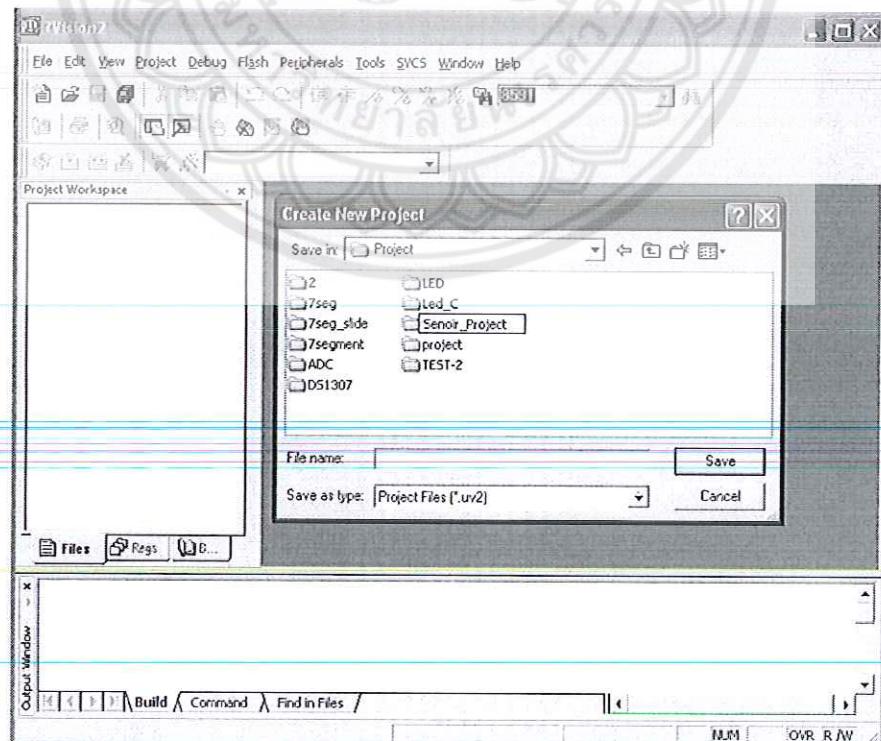
รูปที่ 1 แสดงหน้าต่างเมื่อเปิดโปรแกรม Keil Evaluation Version 7.0

ทำการสร้างโปรเจ็คใหม่โดยคลิกที่ Project> New Project... ดังรูปที่ 2

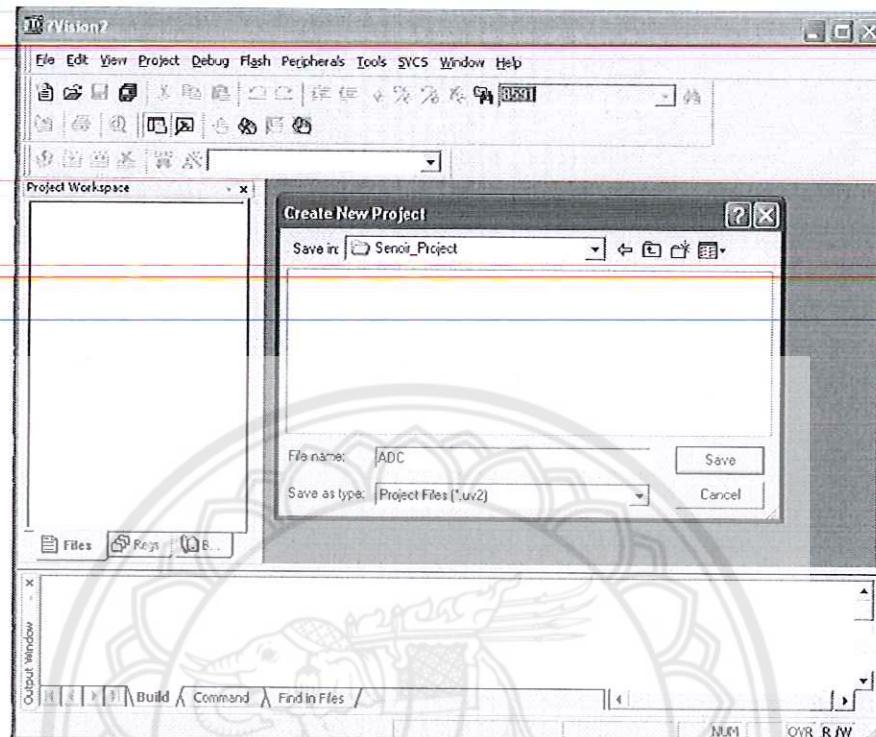
รูปที่ 2 แสดงวิธีสร้างโปรเจ็คใหม่

จะปรากฏหน้าต่างให้เราตั้งชื่อ โปรเจ็คดังรูปที่ 3

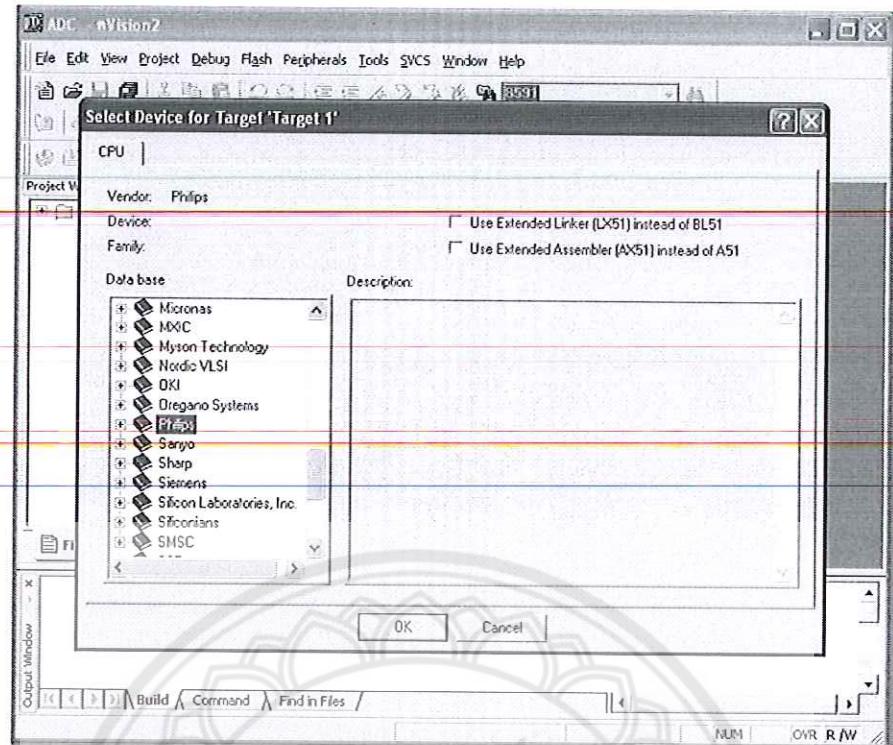
รูปที่ 3 แสดงหน้าต่างเพื่อให้ตั้งชื่อ โปรเจ็ค

ให้ใส่ชื่อโปรเจ็คและคลิก Save ดังรูปที่ 4

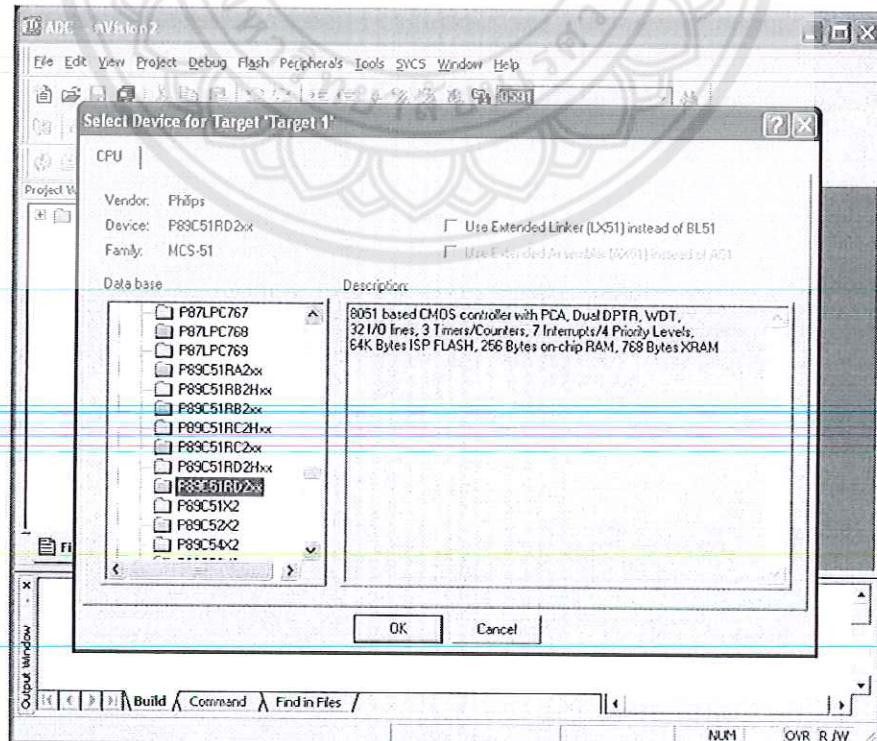
รูปที่ 4 แสดงหน้าต่างให้ใส่ชื่อและการบันทึกโปรเจ็ค

หลังจากนั้นจะปรากฏหน้าต่าง Select Device for Target 'Target 1' เพื่อให้เราเลือกชนิดของซีพียู ในช่อง Data base ให้เลือกเป็น Philips ดังรูปที่ 5

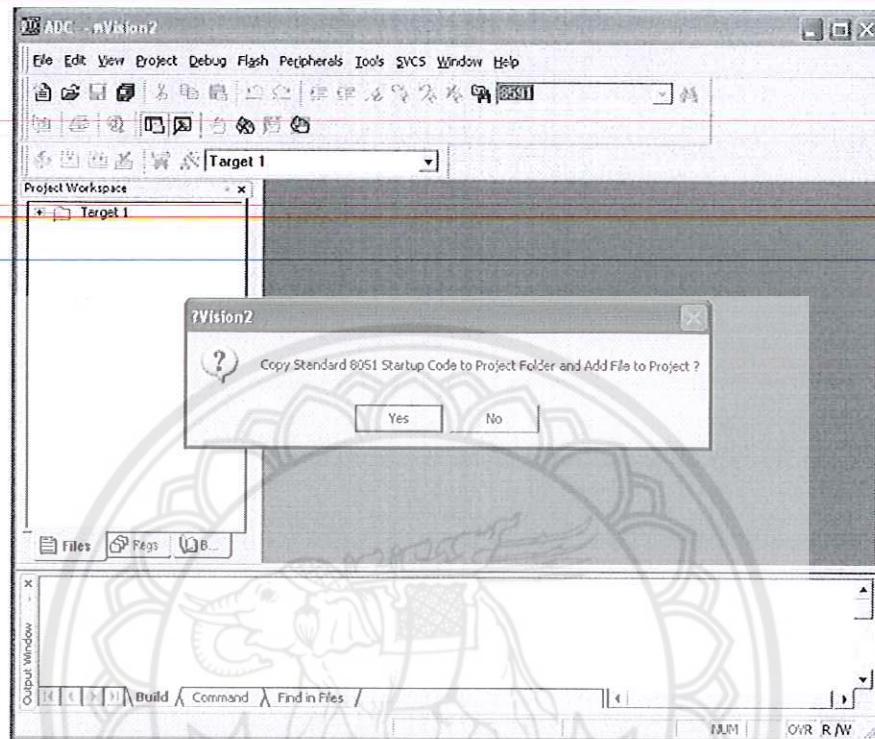
รูปที่ 5 แสดงการเลือกชนิดของชิปปี้

และเลือกเบอร์ของ ไอชีเป็น P89C51RD2xx ดังรูปที่ 6 ซึ่งเป็น ไอชีที่อยู่บนบอร์ดที่เราใช้
งาน จากนั้นคลิกเลือก ok

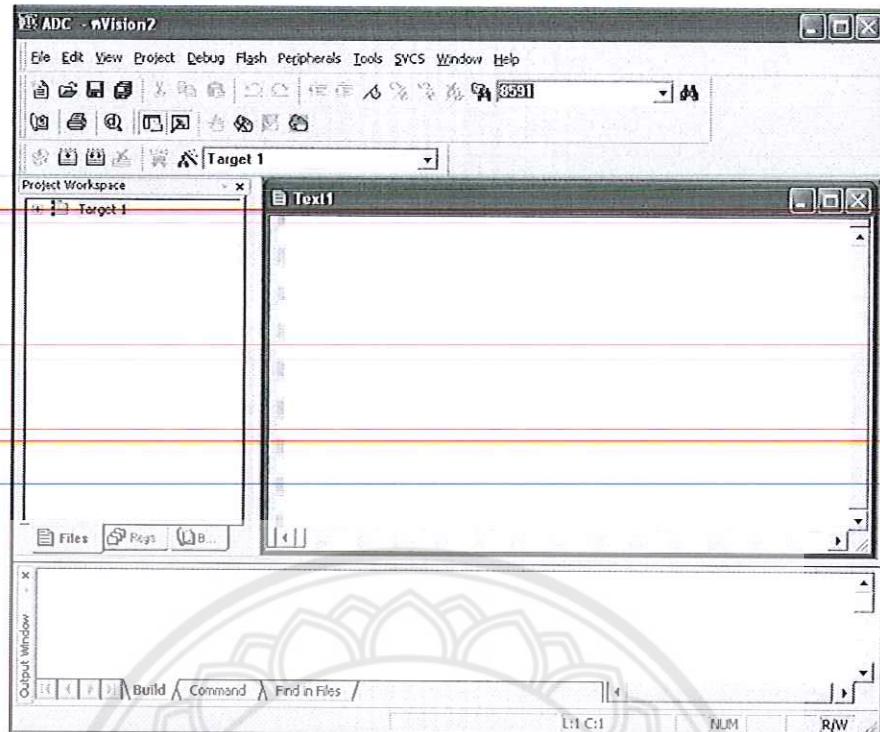
รูปที่ 6 แสดงการเลือกเบอร์ของ ไอชีที่เป็นชิปปี้

จะปรากฏหน้าต่างดังรูปที่ 7 เพื่อถามว่าเราต้องการให้เรียกไฟล์ Startup.A51 มาด้วยหรือไม่ให้คลิก No เพื่อปฏิเสธ

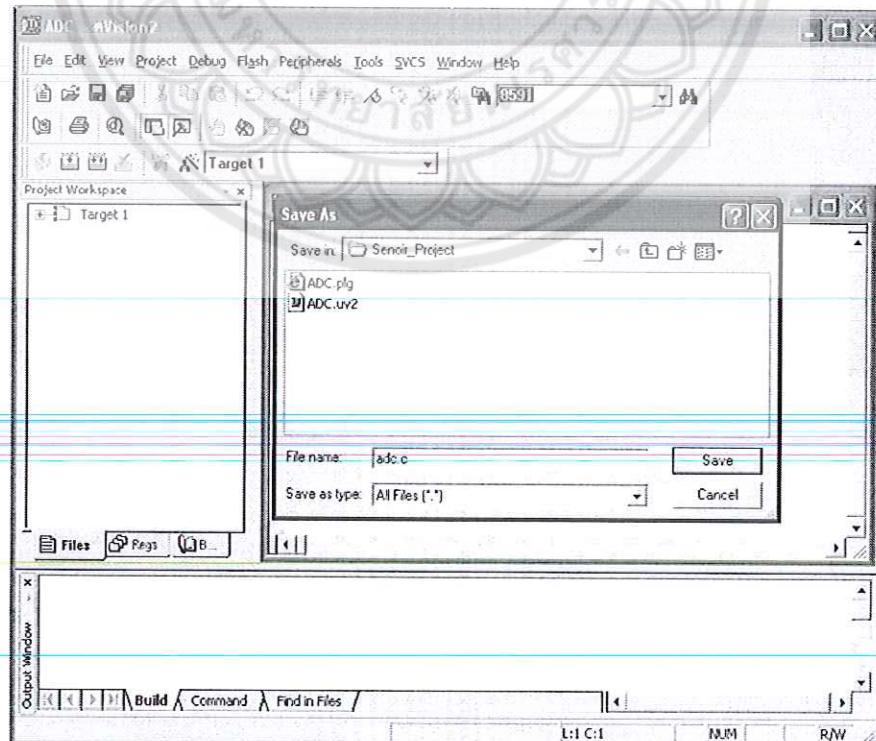
รูปที่ 7 แสดงหน้าต่างการเรียกไฟล์ Startup.A51

หลังจากนั้นให้ทำการสร้างไฟล์ที่นามสกุลเป็น .C เพื่อใช้ในการเขียนโปรแกรม โดยคลิกที่ File > New จะปรากฏหน้าต่างให้เราเขียนโปรแกรมดังรูปที่ 8

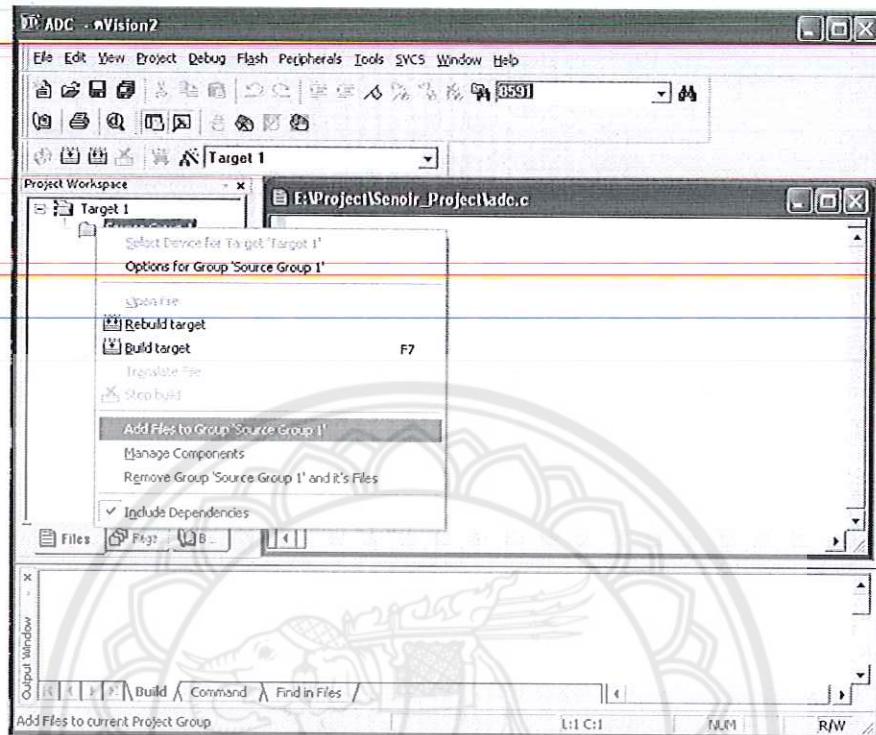
รูปที่ 8 แสดงหน้าต่างที่ใช้ในการเขียนโปรแกรม

หลังจากเขียนโปรแกรมเสร็จแล้วให้เราทำการบันทึกโปรแกรมให้ โดยคลิกที่ File > Save จะปรากฏหน้าต่างให้ใส่ชื่อไฟล์ซึ่งต้องใส่นามสกุลเป็น .C ดังรูปที่ 9 ให้ใส่ชื่อแล้วคลิก Save

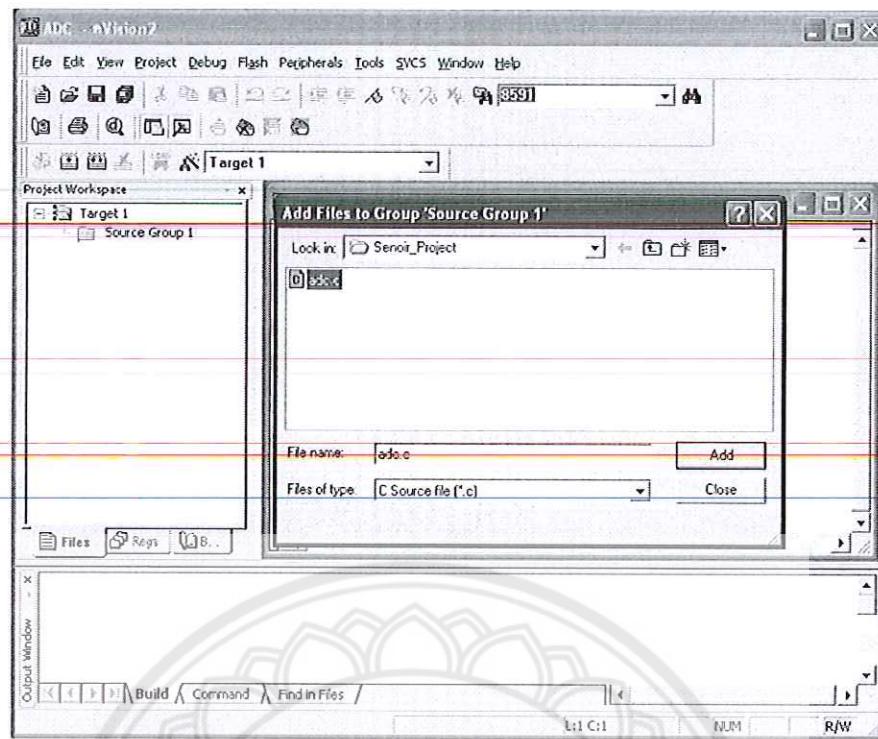
รูปที่ 9 แสดงการบันทึกไฟล์ที่มีนามสกุลเป็น .C

จากนั้นเราจะทำการเพิ่มไฟล์ .C ของเราเข้าไปในโปรเจ็คโดยคลิกขวาที่ Source Group 1 คลิกที่ Add Files to Group 'Source Group 1' ดังรูปที่ 10

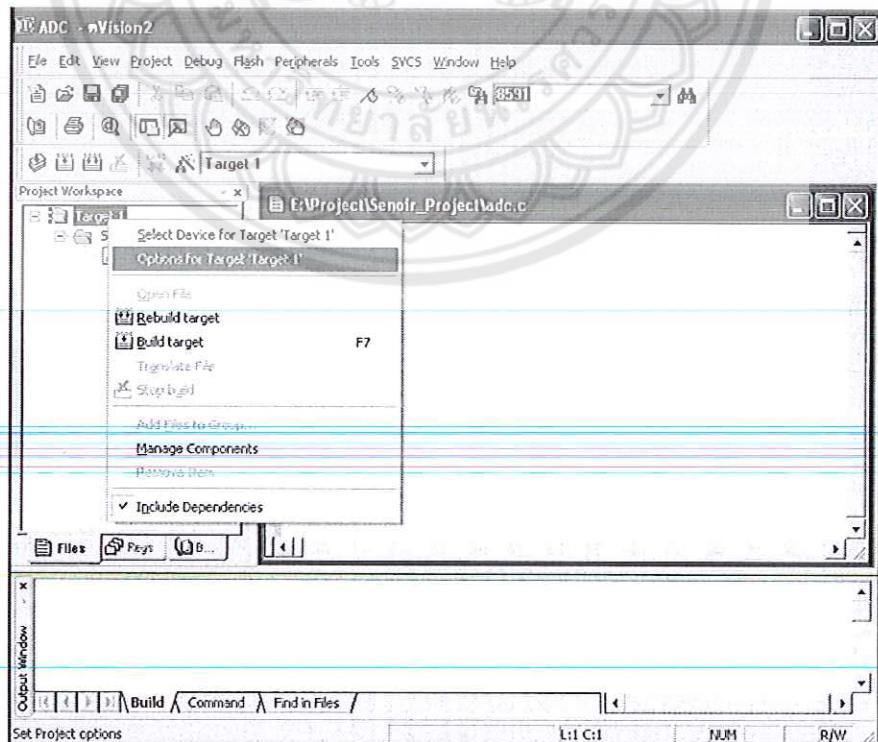
รูปที่ 10 แสดงการเพิ่มไฟล์ .C เข้าไปในโปรเจ็ค

จะปรากฏหน้าต่าง Add Files to Group 'Source Group 1' ดังรูปที่ 11 ให้เราเลือกไฟล์ .C ที่เราได้ทำการบันทึกไว้เมื่อสักครู่ และคลิกที่ Add และ Close ตามลำดับ

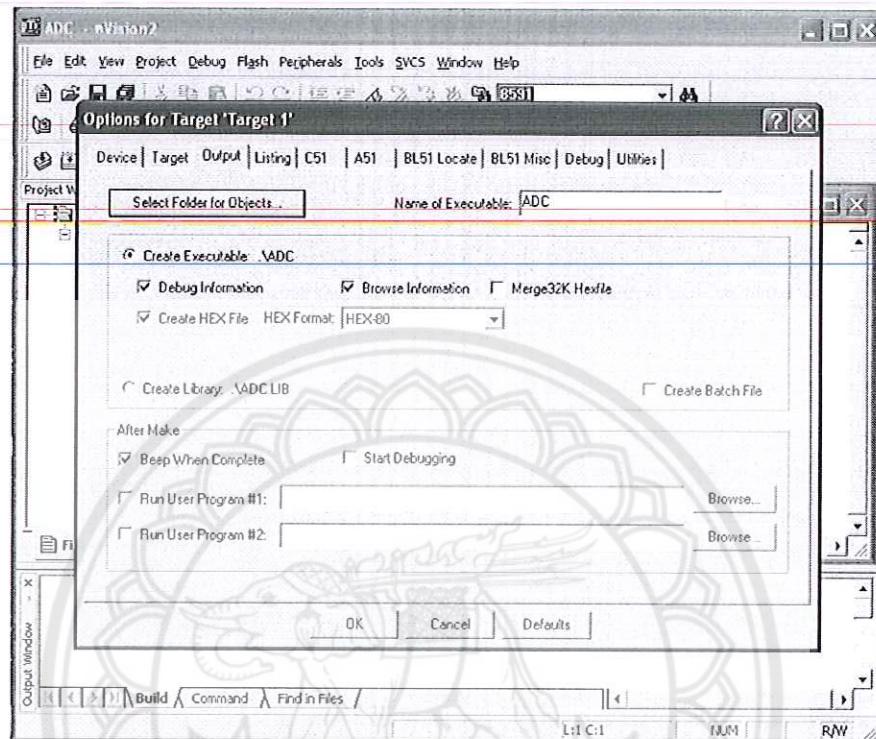
รูปที่ 11 แสดงการเลือกไฟล์เพื่อเพิ่มเข้าไปในโปรเจ็ค

หลังจากนั้นเราจะทำการกำหนดเอาท์พุตของโปรแกรมที่เราได้เขียนไว้ ให้เป็น .HEX โดยคลิกขวาที่ไฟล์เดอร์ Target 1 และเลือก Options for Target 'Target 1' ดังรูปที่ 12

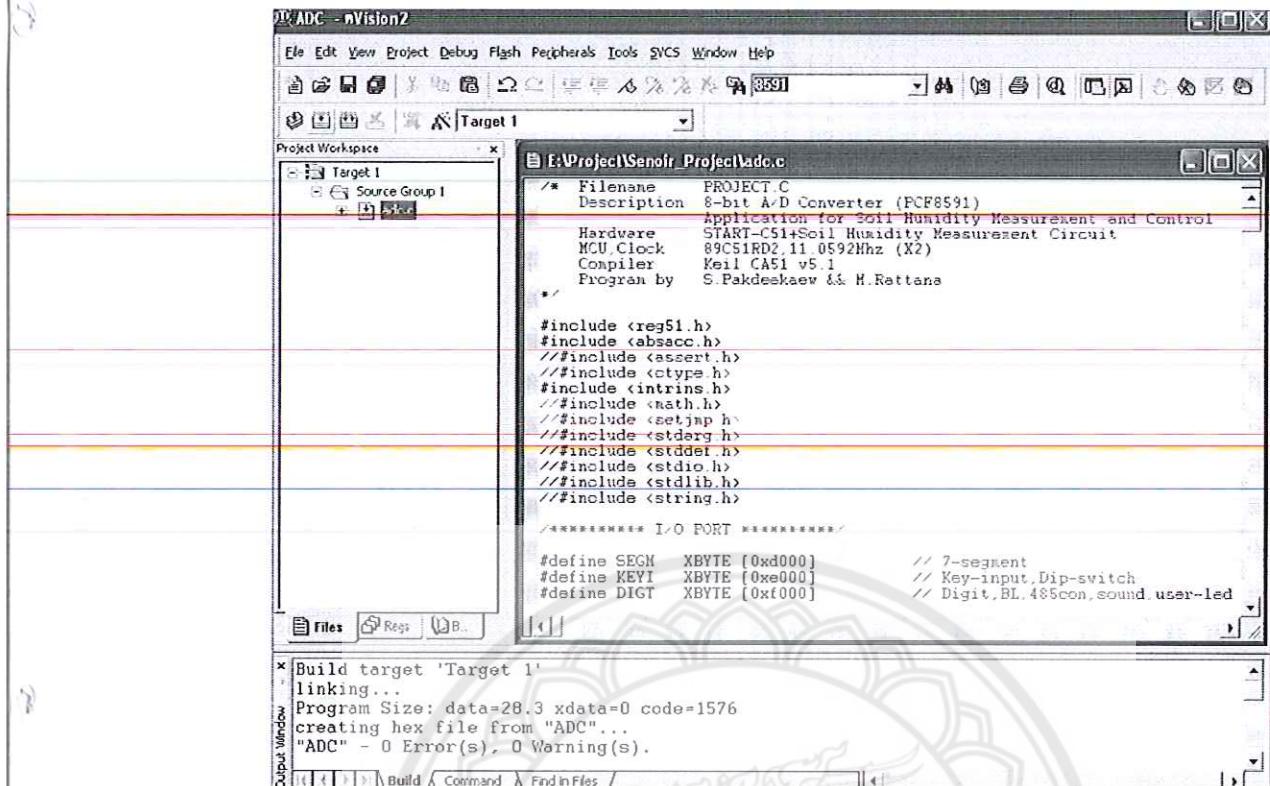
รูปที่ 12 แสดงขั้นตอนการกำหนดเอาท์พุตของไฟล์ให้เป็น .HEX

จะปรากฏหน้าต่าง Options for Target 'Target 1' ดังรูปที่ 13 ให้คลิกเลือก Output และคลิกเครื่องหมายถูกหน้า Create Hex File จากนั้นคลิกที่ OK

รูปที่ 13 แสดงการกำหนด Output เป็น HEX File

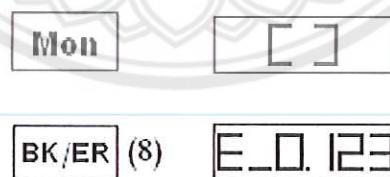
จากนั้นเราจะทำการคอมไพล์ไฟล์ .C โดยคลิกที่ ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จะอยู่ที่หน้าต่าง Output Window ซึ่งอยู่ด้านล่างดังรูปที่ 14

รูปที่ 14 แสดงการคอมไพล์โปรแกรม

วิธีการตั้งค่าบอร์ด MCS-51 ก่อนทำการดาวน์โหลด

กด MON เพื่อเข้าสู่หน้าจอปกติทำการตรวจสอบหน่วยความจำในส่วนของ Program Memory ซึ่งเราจะโหลดโปรแกรมลง โดยกด BK/ER ว่าเป็น blank หรือไม่ ถ้าหมายเลขอ้างอิงจะได้แสดงจุดไว้แสดงว่าซึ่งไม่เป็น blank ดังรูปที่ 15

รูปที่ 15 แสดงการตรวจสอบหน่วยความจำภายในบอร์ด

หาก block ใดมีจุดให้กดคีย์หมายเลขนั้นๆ เพื่อทำการล้างหน่วยความจำตรงนั้นให้เป็น blank จากรูปที่ 15 เมื่อเรากดคีย์ 0 บอร์ดจะใช้เวลาสักครู่ในการล้าง จากนั้นจะกลับมาที่เดิม โดยจะเห็นว่าจุดที่หมายเลขอ้างอิงแล้ว ดังรูปที่ 16

0 .
E_0_123

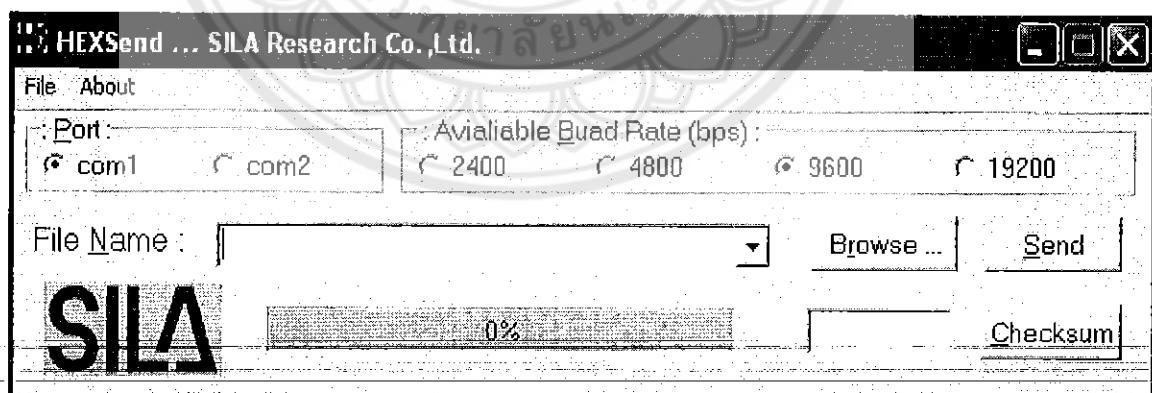
รูปที่ 16 แสดงการถ่ายหน่วยความจำ

จากนั้นจะทำการตั้งค่าเพื่อรอการดาวน์โหลด โดยการกด MON เพื่อเข้าสู่หน้าจอปกติ กดคีย์ DNLP เพื่อเลือกโหมดการดาวน์โหลด กด 1 เพื่อเลือกดาวน์โหลดโปรแกรม ดังรูปที่ 17

Mon .
DNLP (6) E_0_123
1 .

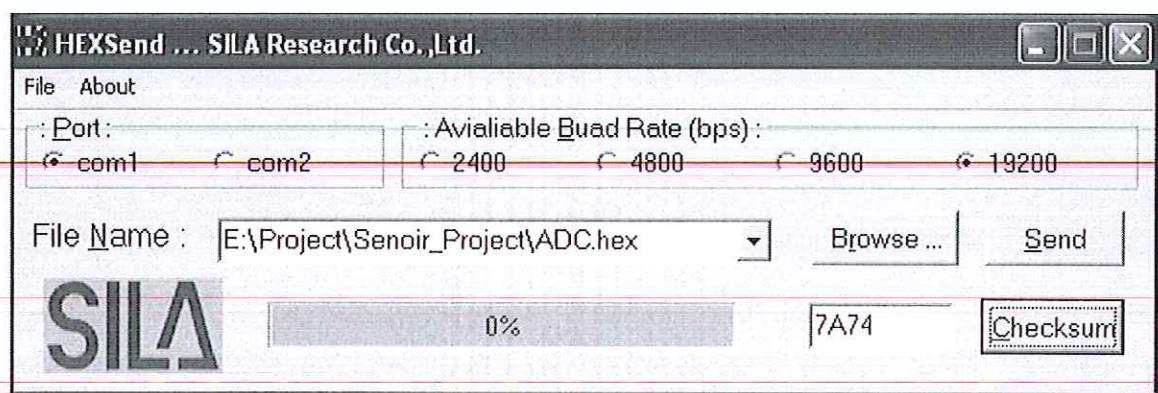
รูปที่ 17 แสดงขั้นตอนการตั้งค่าบอร์ดเพื่อดาวน์โหลดโปรแกรม

จากนั้นเปิดโปรแกรม HEXSend ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ใช้ในการส่งข้อมูลระหว่างคอมพิวเตอร์กับบอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์ขึ้นมาและเลือกพอร์ตเป็น com1 ดังรูปที่ 18

รูปที่ 18 แสดงการเลือกพอร์ตในการส่งข้อมูล

หลังจากนั้นตั้งเลือกอัตราการส่งข้อมูลเป็น 19200 บิตต่อวินาที และคลิก Browse เพื่อเลือกไฟล์ .HEX ที่เราต้องการโหลดลงบอร์ด จากนั้นทำการเช็คจำนวนบิตของข้อมูล โดยคลิกที่ Checksum และคลิก Send เพื่อส่งข้อมูลลงบอร์ด ดังรูปที่ 19

รูปที่ 19 แสดงการเลือกอัตราการส่งข้อมูลและการส่งข้อมูลลงบอร์ด

ภาคผนวก ๙

Source Code

/* Filename — PROJECT.C

Description 8-bit A/D Converter (PCF8591) Application for Soil Humidity Measurement and

Control

Hardware START-C51+Soil Humidity Measurement Circuit

MCU,Clock 89C51RD2,11.0592Mhz (X2)

Compiler Keil CA51 v5.1

Program by S.Pakdeekaew && M.Rattana

*/

#include <reg51.h>

#include <absacc.h>

#include <assert.h>

#include <ctype.h>

#include <intrins.h>

#include <math.h>

#include <setjmp.h>

#include <stdarg.h>

#include <stddef.h>

#include <stdio.h>

#include <stdlib.h>

#include <string.h>

***** I/O PORT *****

#define SEGM XBYTE [0xd000] // 7-segment

#define KEYI XBYTE [0xe000] // Key-input,Dip-switch

#define DIGT XBYTE [0xf000] // Digit,BL,485con,sound,user-led

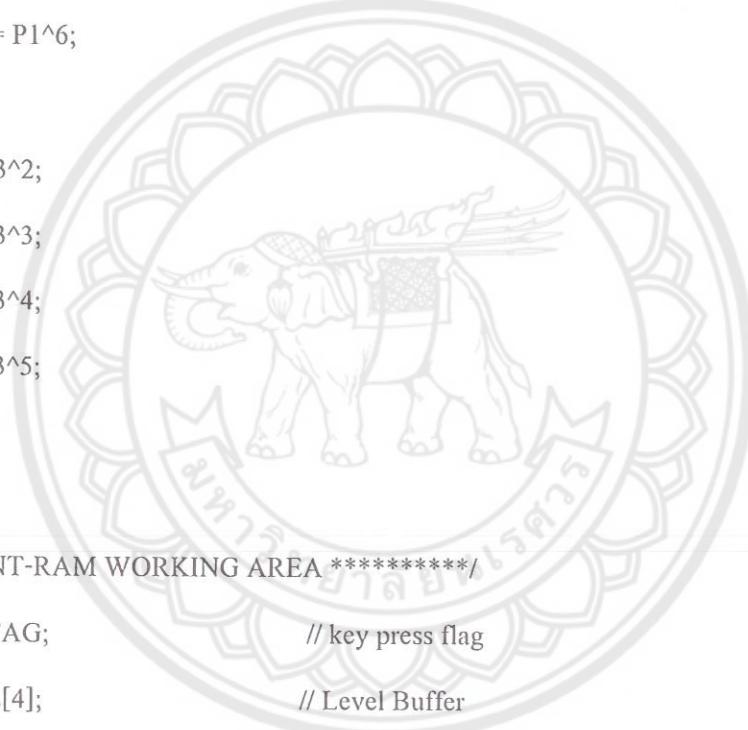
```
***** 8255 *****/
#define USRA XBYTE [0x9000]      // 8255 user
#define USRB XBYTE [0x9001]
#define USRC XBYTE [0x9002]
#define USRP XBYTE [0x9003]
```

```
***** I2C *****/
```

```
sbit IPSCL = P1^5;           // I2C I/O Bit
sbit IPSDA = P1^6;
```

```
sbit AD0 = P3^2;
sbit AD1 = P3^3;
sbit AD2 = P3^4;
sbit AD3 = P3^5;
```

```
***** INT-RAM WORKING AREA *****/
```

```
bit KEYFAG;                  // key press flag
unsigned char L[4];          // Level Buffer
unsigned char DISBUF[6];      // display buffer (reserve for 6 digit)
unsigned char HEXBUF[3];      // hex buffer
unsigned char DIGMEM;        // DIGT port buffer
```

```
***** BASIC FUNCTION *****/
```

```
***** D E L A Y *****
```

```
void dmsec (unsigned int count)           // mSec Delay
{
```

```

unsigned int i;           // Keil CA51 (x2)

while (count)

{
    i = 230; while (i>0) i--;
    count--;
}

}

```

```

unsigned char code SEGTAB[16] = {0x3F,0x06,0x5B,0x4F,0x66,0x6D,0x7D,0x07,
                                0x7F,0x6F,0x77,0x7C,0x39,0x5E,0x79,0x71};

// standard segment code

```

```
unsigned char htosx (unsigned char hex) // change hex to segment
```

```
{
    return (SEGTAB[hex]);
}
```

```
void htos (void)
```

```
{
    DISBUF[0] = htosx ((HEXBUF[0] & 0xf0) >> 4); // change hex to segment
    DISBUF[1] = htosx (HEXBUF[0] & 0x0f);           // hex[3] to disbuf[6]
    DISBUF[2] = htosx ((HEXBUF[1] & 0xf0) >> 4);
    DISBUF[3] = htosx (HEXBUF[1] & 0x0f);
    DISBUF[4] = htosx ((HEXBUF[2] & 0xf0) >> 4);
    DISBUF[5] = htosx (HEXBUF[2] & 0x0f);
}
```

```
unsigned char code KEYTAB[] = {0x70,0x71,0x72,0x73, // for all 20 key table
```

```

0xb0,0xb1,0xb2,0xb3,
0xd0,0xd1,0xd2,0xd3,
0xe0,0xe1,0xe2,0xe3,
0x74,0xb4,0xd4,0xe4};

```

```
unsigned char scan (void) // scan display & get key
```

```
{
```

```
unsigned char i,j,x;
```

```
bit pressok;
```

```
pressok = 0;
```

```
for (i=0;i<=5;i++)
```

```
{
```

```
DIGMEM = (DIGMEM & 0xf0) | i; // out digit
```

```
DIGT = DIGMEM;
```

```
SEGM = DISBUF[i]; // out segment
```

```
for (j=0;j<=200;j++); // delay
```

```
SEGM = 0;
```

```
x = KEYI&0x0f;
```

```
// check key
```

```
if (x!=0x0f)
```

```
{
```

```
pressok = 1;
```

```
if (!KEYFAG) // new press
```

```
{
```

```
x = (x << 4) | i;
```

```
for (j=0;j<=19;j++)
```

```
{
```

```
if (x==KEYTAB[j])
```

```
{
```

```

        KEYFAG = 1;
    return (j);
}
}

}

if (!pressok) KEYFAG = 0; // No any key press , clear KEYFAG (release)
return (0xff);
}

```

void ipdel (void)

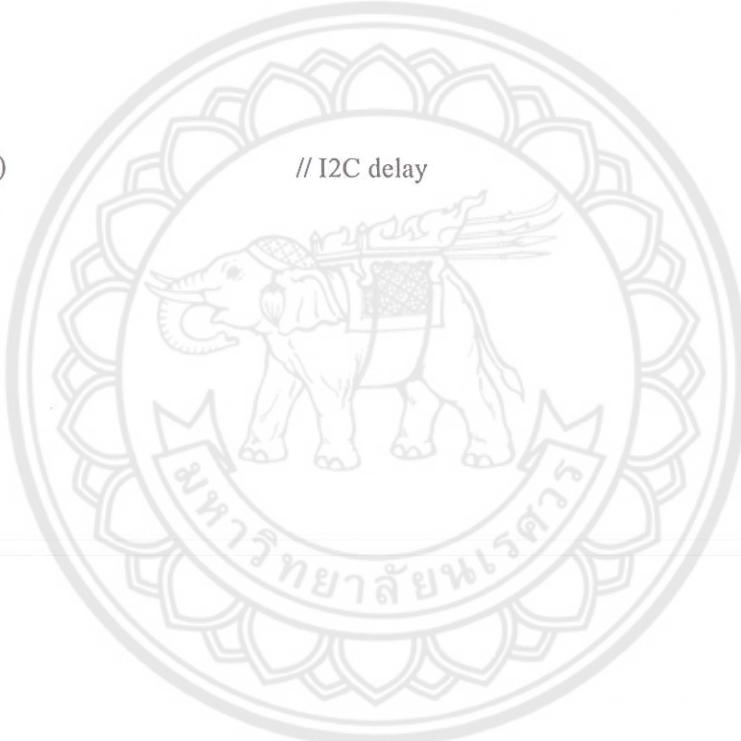
```

{
    _nop_ 0;
    _nop_ 0;
}
```

void ipchigh (void) // I2C clock high

```

{
    IPSCL = 1;
    ipdel ();
}
```



```
void ipclow (void)           // I2C clock low
{
    IPSCL = 0;
    ipdel ();
}
```

```
void ipstart (void)          // start condition
{
    IPSDA = 1;
    IPSCL = 1;
    IPSDA = 0;
    ipdel ();
    IPSCL = 0;
    IPSDA = 1;
}
```

```
void ipstop (void)           // stop condition
{
    IPSDA = 0;
    IPSCL = 1;
    ipdel ();
    IPSDA = 1;
}
```

```
bit ipwrbyte (unsigned dat)   // write one byte
{
}
```



```

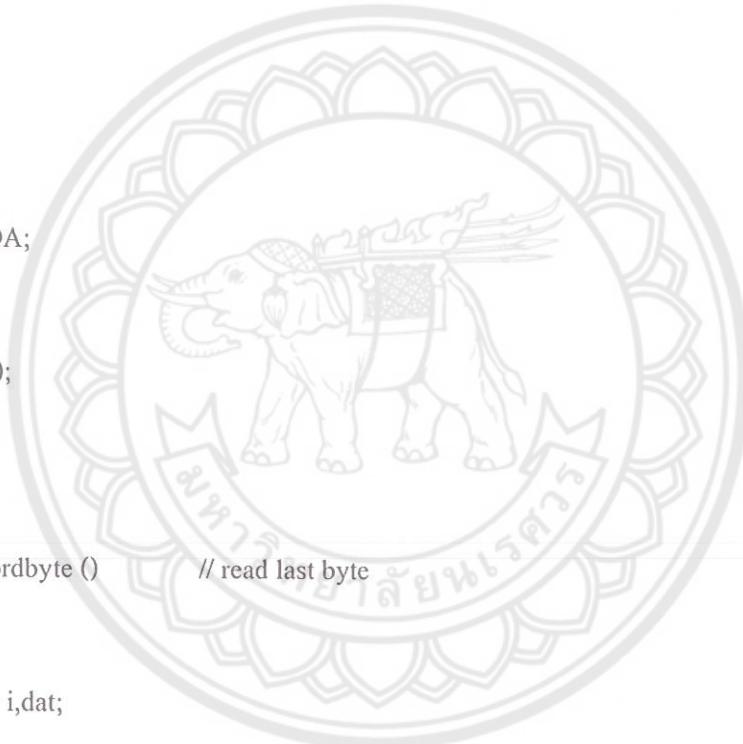
unsigned char i;           // return 0 = ok
bit outbit;                // return 1 = error
for (i=1;i<=8;i++)
{
    outbit = dat & 0x80;
    IPSDA = outbit;
    dat = dat << 1;
    ipchigh ();
    ipclow ();
}
IPSDA = 1;
ipchigh ();
outbit = IPSDA;
ipclow ();
return (outbit);
}

```

unsigned char iprdbyte () // read last byte

```

{
    unsigned char i,dat;
    bit inbit;
    dat = 0;
    for (i=1;i<=8;i++)
    {
        ipchigh ();
        inbit = IPSDA;
        dat = dat << 1;
        dat = dat | inbit;
    }
}
```



```

    ipclow ();
}

IPSDA = 1;

ipchigh ();

ipclow ();

return (dat);

}

```

```
unsigned char ipad (unsigned char addr,ch) // read A/D
```

```

{
    unsigned char dat;
    bit err;
    ipstart (); // **** set control ****
    addr = ((addr << 1) & 0x0e) | 0x90;
    err = ipwrbyte (addr);
    if (!err)
    {
        ipwrbyte (0x40 | ch); // control byte
        ipstop ();
        dmsec (1);
        ipstart (); // **** read a/d ****
        addr = addr | 0x1; // change r/w
        err = ipwrbyte (addr);
        if (!err) dat = iprdbyte ();
    }
    ipstop ();
    return (dat);
}
```

```

unsigned char slpad(unsigned char a) //select level humidity
{
    unsigned char x;
    DISBUF[0] = 0x77;           // display Ad[channel]
    DISBUF[1] = 0x5e;
    DISBUF[2] = SEGTAB[a];
    DISBUF[3] = 0;
    DISBUF[4] = 0;
    DISBUF[5] = 0;
    while(((x=scan())>0x3)|| (x==0));//wait press key 1-3
    DISBUF[5] = htosx(x & 0x0f); //display press key
    while(scan()!=0x12);        //wait press key ENT
    return(x);                  //return number level
}

unsigned char compare(unsigned char x) //compare level humidity and voltage
{
    unsigned char voltcomp;
    switch(x)
    {
        case 0x1: voltcomp = 0x50; break;
        case 0x2: voltcomp = 0xA0; break;
        case 0x3: voltcomp = 0xfe; break;
    }
    return(voltcomp); //return voltage compare
}

```

```

unsigned char error(void){      //display when key press not Ad 0-3
    unsigned char x;
    do
    {
        DISBUF[0] = 0x54; //display nO USE
        DISBUF[1] = 0x3f;
        DISBUF[2] = 0;
        DISBUF[3] = 0x3e;
        DISBUF[4] = 0x6d;
        DISBUF[5] = 0x79;
    }
    while((x=scan())==0xff);
    return (x);
}

void leduse(void)           //display led && 8255
{
    ipad(0,0);             //port 0
    AD0 = (ipad(0,0)>0)? 0:1;
    ipad(0,1);             //port 1
    AD1 = (ipad(0,1)>0)? 0:1;
    ipad(0,2);             //port 2
    AD2 = (ipad(0,2)>0)? 0:1;
    ipad(0,3);             //port 3
    AD3 = (ipad(0,3)>0)? 0:1;
}

```

```

void porta(void){

    unsigned char x0;

    ipad(0,0);

    x0=ipad(0,0);

    switch (USRA){

        case 0x00:

            if((x0<compare(L[0]))&&(x0>0)) USRA=0x01;
}

```

```

case 0x01:

    if((x0>=compare(L[0]))&&(x0>0)) USRA=0x00;

    else if (x0<=0) USRA=0x00;

}

}

```

```

void portb(void){

    unsigned char x1;

    ipad(0,1);

    x1=ipad(0,1);

    switch (USRB){

        case 0x00:

            if((x1<compare(L[1]))&&(x1>0)) USRB=0x01;
}

```

```

case 0x01:

    if((x1>=compare(L[1]))&&(x1>0)) USRB=0x00;

    else if (x1<=0) USRB=0x00;

}

}

```

```

void portc(void){
}

```

```

unsigned char x2,x3;

ipad(0,2);

x2=ipad(0,2);



---


ipad(0,3);

x3=ipad(0,3);

if (x2>0&&x3>0){

    switch (USRC){

        case 0x00:

            USRC=0x81;

            if((x3<compare(L[3]))&&(x2<compare(L[2])))

        } else if((x3<compare(L[3]))&&(x2>=compare(L[2])))

            USRC=0x80;

            else if((x3>=compare(L[3]))&&(x2<compare(L[2])))

                USRC=0x01;

                case 0x01:

                    USRC=0x81;

                    if((x3<compare(L[3]))&&(x2<compare(L[2])))

                    USRC=0x80;

                    else if((x3<compare(L[3]))&&(x2>=compare(L[2])))

                        USRC=0x00;

                        case 0x80:

                            USRC=0x01;

                            if((x3>=compare(L[3]))&&(x2<compare(L[2])))

                            USRC=0x00;

                            else if((x3>=compare(L[3]))&&(x2>=compare(L[2])))

                                USRC=0x81;

                                else if((x3<compare(L[3]))&&(x2<compare(L[2])))

                                    case 0x81:

                                        USRC=0x01;

                                        if((x3>=compare(L[3]))&&(x2<compare(L[2])))


```

```

    USRC=0x00;
    else if((x3>=compare(L[3]))&&(x2>=compare(L[2])))
        USRC=0x80;
    }

}

else if ((x2>0)&&(x3<=0)){
    switch (USRC){

        case 0x00:
            if(x2<compare(L[2]))    USRC= 0x01;
        case 0x01:
            if(x2>=compare(L[2]))  USRC= 0x00;
        case 0x80:
            if(x2<compare(L[2]))    USRC= 0x01;
        case 0x81:
            if(x2<compare(L[2]))    USRC= 0x00;
    }
}

else if (x2<=0&&x3>0){
    switch (USRC){

        case 0x00:
            if(x3<compare(L[3]))    USRC= 0x80;
        case 0x01:
            if(x3>=compare(L[3]))  USRC= 0x80;
        case 0x80:
            if(x3<compare(L[3]))    USRC= 0x00;
        case 0x81:
    }
}

```

```

        if(x3<compare(L[3]))    USRC= 0x00;
    }
}

else    USRC=0x00;

}

```

```
void drive8255(void)
```

```
{
    porta();
}
portb();
portc();
}
```

```
void start(void)
```

```
{
    do
    {
        DISBUF[0] = 0x38; // Display LE 1-3 wait press key (Level)
        DISBUF[1] = 0x79;
        DISBUF[2] = 0;
        DISBUF[3] = 0x06;
        DISBUF[4] = 0x40;
        DISBUF[5] = 0x4f;
    }

    while (scan ()!=0x12);
}
```



```

unsigned char display(unsigned char l,p) //display when runing program
{
    unsigned char x;
    do
    {
        ipad(0,p);
        if (ipad(0,p)>0)
        {
            HEXBUF[2] = ipad (0,p); //check using A/D port
            htos ();
        }
        else
        {
            DISBUF[4] = 0x40; // display voltage not using port (-)
            DISBUF[5] = 0x40;
        }
        DISBUF[0] = 0x77; //display A/D
        DISBUF[1] = 0x5e;
        DISBUF[2] = SEGTAB[p]|0x80; //display number port
        DISBUF[3] = (ipad(0,p)>0)? (htosx(l & 0x0f)|0x80):0x40; //display level humidity
        leduse(); //led on when using port
        drive8255();
    }
    while ((x=scan ())==0xff);
    return (x); // return next port display
}

```

```

void run(void)
{
    unsigned char x,i;
    USRP=0x80;
    for(i=0;i<4;i++)           // check using port and input level humidity port
    {
        ipad(0,i);
        if(ipad(0,i)>0)
        {
            L[i]=slpad(i);
        }
        else
        {
            L[i]=1;
        }
        for(i=0;i<4;i++)           //check first port used for display on 7-segment
        {
            ipad(0,i);
            if(ipad(0,i)>0)
            {
                x = display(L[i],i);break;
            }
        }
    while(1)           //check press key and display on 7-segment,led,8255 port
    {
        switch(x)
        {

```

```
        case 0x0: x = display(L[0],0); break;      //press key 0
        case 0x1: x = display(L[1],1); break;      //press key 1
        case 0x2: x = display(L[2],2); break;      //press key 2
        case 0x3: x = display(L[3],3); break;      //press key 3
    default:x = error();           //press other key
}
}
}
```

```
void main()
{
    start();
    run();
}
```


ประวัติผู้เขียนโครงการ

ชื่อ นายมานพ รัตนะ

ภูมิลำเนา 34 หมู่ 6 ช. แสงศิริ ต. ทุ่งสมอ อ. เข้าค้อ จ. เพชรบูรณ์ 67270
ประวัติการศึกษา

- จบการศึกษาจากโรงเรียนแคมป์สันวิทยาคม
- ปัจจุบันกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4

สาขาวิชารัฐธรรมนูญพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร

E-mail : deaw_boy_cpex@hotmail.com

ชื่อ นางสาวศุภลีพร ภักดีแก้ว

ภูมิลำเนา 295 หมู่ 8 ต.แม่เปิน กิ่งอ.แม่เปิน จ.นครสวรรค์ 60150
ประวัติการศึกษา

- จบการศึกษาจากโรงเรียนประชาสงเคราะห์
- ปัจจุบันกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4

สาขาวิชารัฐธรรมนูญพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร

E-mail : sucenu@hotmail.com